

BIBLIA ÉS GYÜLEKEZET

2010. április

A Biblia Szövetség folyóirata

XXII. évfolyam 1. szám

Ára: 350,- Ft

Áldott húsvéti
ünnepet kívánunk!

Jézus mondja:

„Én vagyok az út...”

(Jn 14,6)

Szilveszter 2009.

Képes beszámoló a BSZ fiataloknak szervezett szilveszteri programjáról.

Részletesebben lásd:
www.bibliaszov.hu/

ISTEN IRÁNTI KÖTELESSÉG

Folyóiratunk ez évi első számának főtémája a kötelesség – tartozás. Köztudomású, hogy korunk emberének egyáltalán nem kedvesek ezek a fogalmak. A kötelesség szótól azért irtózik, mert tudja, hogy az mindig valamilyen parancsral és tekintéllyel van összefüggésben, márpedig egyre több ember tiltakozik nemcsak a tekintély, de az ellen is, hogy neki bárki, bármit is parancsoljon. Hazánkban egyre nagyobb azoknak a száma, akik fütyülnek minden tekintélyre és parancsra. A tartozás fogalmát pedig a sokak életét tönkretévő és megbéklyózó pénztartozás, adótartozás, a hazája és népe iránti erkölcsi tartozás emlegetése miatt gyűlölik egyre többen. Senki nem akar még hallani sem bármilyen erkölcsi, lelki, vagy anyagi tartozásról. Annál inkább arról, hogy neki, az Istentől elkezdve még ki mindenki és mivel tartozik.

A KERESZTYÉNEK ÉS A KÖTELESSÉG

A kötelesség és tartozás fogalmi azonban nemcsak a világi emberek számára hatnak taszítóan, de – bármilyen meglepően hangzik – sok-sok hívő keresztyén ember számára is, mivel őket sem a kötelességtudat jellemzi. Életszemléletükön vagy gyakorlatukon pedig még kevésbé látszik az, hogy erkölcsi vagy lelki tartozás felelőssége nyomasztja őket akár Istennel, akár családjukkal, akár gyülekezetükkel, s hogy ne is említsük, hazájukkal szemben. Több árulkodó jele van annak, hogy a keresztyének sem szeretik hallani az említett két fogalmat.

Ennek magyarázatát a magunk részéről abban véljük megtalálni, hogy sok, magát hívőnek tartó keresztyén ember gondolkodik így: „Elfogadtam Isten kegyelmét, az Úr Jézus megbocsátotta bűnemet, nem vagyok többé törvény alatt, hanem kegyelem alatt, én már szabad vagyok, azt teszek, amit akarok”. Ha ezeket a keresztyéneket valaki (Isten igéjére hivatkozva) bár-

milyen kötelezettségükre, netán valamilyen erkölcsi, lelki tartozásukra figyelmezteti, akkor azt törvényeskedéssel vádolják, s rögtön a keresztyén szabadságra, valamint arra hivatko-

nem érvényes arra, aki megtér és Jézus követője lesz? Ezen téves kérdések mögött – sajnos – a keresztyének között is a megtérés fogalmának hamis, és mondjuk csak ki: szektás értelmezése áll. Sokan azt gondolják, hogy a megtérés egyenlő a múlt bűneinek megbánásával, Isten bocsánatának elfogadásával.

Ez a megtérés lényege, vagy ennél sokkal több? Nemcsak több, hanem egészen más! Hiszen mit olvasunk a tékozló fiúról? Talán csak annyit, hogy magába szállt egy rövid időre, aztán ment tovább a régi úton? Ugye nem! Hanem azt, hogy hazament, s az Atya uralma, az atyai ház belső, szent rendje alá került további élete! Azért ment haza, hogy cselekedje az Atya akaratát, az egyetlen jó és tökéletes akaratot, hiszen felismerte, hogy ez az akarat boldogító, ezért kötelezte el magát annak cselekvésére. S bár a példázat nem szól a folytatásról, de a jézusi logika alapján arra tudunk következtetni, hogy a tékozló fiú ettől kezdve kereste atyja akaratát.

A keresztyén hívő élet lényege ma is ugyanaz, mint amiről Jézus beszélt az említett példázatban. A valóban megtért ember életének legfontosabb ismertetőjele, hogy keresi az Úr akaratát, mert azt akarja cselekedni. Isten pedig közli akaratát mindazokkal, akik keresik azt. Ilyenkor Isten az ő akaratát kereső ember elé mindig odatartja törvényét. Mert Isten a törvényében jelentette ki akaratát.

ISTEN PARANCSAI NEM NEHEZEK?

Ezért a valóban megtért embernek legfőbb kötelessége, hogy keresse és cselekedje mennyei Atyja akaratát. Ezzel tartozik a megtért ember Istennek. Péter apostol így ír erről: „Mert elég volt, hogy az elmúlt időben a pogányok akaratát cselekedtéltek, kicsapongásokban, kívánságokban, rézszegekben, dőzsölésekben, tivornyázásokban és tiltott bálványimádá-

SÍK SÁNDOR MENTS MEG URAM!

A virágtalan, gyümölcstelen ágtól,
A meddőségtől, lanyhaságtól,
A naptalan és esőtelen égtől:
Ments meg Uram a szürkeségtől!

Édes az ifjak méntás koszorúja,
Fehér öregek aranyos borúja,
Virága van tavasznak, télnek:
Ne engedj Uram, koravénnek!

Csak attól ments meg, keresők Barátja,
Hogy ne nézzek se előre, se hátra.
Tartsd rajtam szent, nyugtalan ujjad,
Ne tórd, Uram, hogy bezárujak!

Ne hagyj Uram, megülednem,
Sem eszmében, sem kényelemben.
Ne tórd megállni az ostoba van-nál,
S nem vágyni többre kis mái magamnál.

Ha jönni talál olyan óra,
Hogy megzökkenne vágyam mutatója,
Kezem kezében ha kezdene hültni,
Más örömen ha nem tudnék örülni,

Ha elapadna könnyem a más bűnén,
A minden mozgást érezni ha szűnném,
Az a nap, Uram, hadd legyen a végső:
Szabadíts meg a szürkeségtől!

nak, hogy Isten a szeretet Istene és nem a törvényeké. Igen gyakran találkozunk keresztyén fiatalok között is ezzel a felszínes, hamis logikával, de erről árulkodik az idősebb korosztály házas vagy családi élete, életvezetése, munkájához, gyülekezetéhez, hazájához való viszonyulása is.

HAMIS MEGTÉRÉS FOGALOM

Miért hamis ez a logika? A megváltott keresztyén embert is köti Isten törvénye? A törvény nemcsak az Ótestamentum népére vonatkozik, amely

sokban éltetek. Ami miatt megütköznek, hogy nem futtok velük együtt a kicsapongásnak ugyanabba az áradatába, és káromolnak titeket” (1Pt 4,3-4). A hívő keresztyén ember tehát azért nem jár többé a pogányok akarata szerint, mert neki már más a gazdája. Új gazdája, Isten szabja meg kötelességét. Ő már máshoz és másnak tartozik engedelmességgel. Emeljük hát ki itt is azt, a Bibliában, a Szentlélek által kijelentett igazságot, hogy a hívő embernek elsősorban a megváltó, szuverén, hatalmas és szent Istennel szemben van kötelessége; és felé van örök, fiúi tartozása azért az „érthetetlen” kegyelemért, amivel Isten, Krisztusért, őt, mint tékozló fiút, fiává fogadta.

Az ember legfőbb kötelességét Isten már az Ószövetségben kijelentette,

Jézus pedig megerősítette: „Szeresd az Urat, a Te Istenedet teljes szívedből, teljes elmédből és teljes erődből!” (Mk 12,30). Ebből következett a második nagy parancsolat: „Szeresd felebarátodat, mint magadat!” (Mk 12,31). Tehát az embernek elsősorban Istennel szemben van kötelessége, tartozása, és minden egyéb világi kötelessége is ebből fakad. Péter apostol is az Istennel szembeni kötelességre hivatkozva írja azt a sokaknak talán ma sem megszö mondatot: „Engedelmeskedjete az Úrért: akár királynak, mint feljebbvalónak...!” (1Pt 2,13). Az Istennel szembeni kötelességeinkből következő egyéb kötelességeinket pedig Isten törvénye adja elénk. Ez a törvény egyik fontos szerepe a hívő ember

életében. Szó sincs tehát arról, hogy Isten törvénye a hívőkre nem vonatkozik. Sőt, a hívő ember „gyönyörködik az Úr törvényében”, s mivel szereti Istent, ezért parancsát igyekszik örömmel teljesíteni. Ezért írhatja az apostol azt a különös mondatot, hogy „az az Isten iránt való szeretet, hogy megtartjuk az ő parancsolatait, az ő parancsolatai pedig nem nehezek” (1Jn 5,3 – Ravasz L. ford.).

Hogy melyek az Istennel szembeni kötelességünkből fakadó egyéb földi kötelességeink és tartozásaink, arról részletesen tájékozódhatnak a folyóiratban közölt írásokból. Ezekkel a gondolatokkal ajánlom újságunk ez évi első számát minden Kedves Olvasónk figyelmébe!

Dr. Sípós Ete Álmos / Tápiószéle

SZOLGÁLATI KÖTELESSÉG (AMIRŐL A LELKIPÁSZTOR ÉLETE TETT BIZONYSÁGOT)

Manapság inkább csak az emberi jogokról szólnak a disputák, a kötelességekről viszont nem. Dívát a liberalizmus, amelynek túlzásai a társadalomban anarchiához vezethetnek. Ez a mentalitás – sajnos – gyülekezeteinkben is terjed. A lelkipásztor személyes példával, neveléssel gátat szabhat ennek a folyamatnak, persze sokkal nagyobb erőfeszítésébe kerül, mint néhány évtizeddel ezelőtt, s talán nincs is olyan látványos eredménye.

– Cseri Kálmánt (Cs. K.) 39 évvel ezelőtt választotta meg pásztorának a pasaréti református gyülekezetet. 32 éves volt akkor. Elődjétől, Joó Sándortól komoly szolgáló közösséget örökölt, akik egyben választói is voltak. Ez nehezítette, vagy könnyítette munkáját?

Cs. K.: Természetesen szükségem volt egy kis időre, amíg közelebről is megismertem a gyülekezetet. Az idősebb hívőktől igyekeztem tanulni. Ezt a régi szolgáló nemzedéket a hosszú távú hűség jellemezte, ha valamit elvállaltak, azt teljes odaadással elvégezték, vagy gondoskodtak helyettesről. Ez a készség mára már fogyóban van. A közgondolkodás megváltozott, a kötelességekről nem szívesen hallanak az em-

berek. Ennél valamivel több, amikor valaki – ha ímmel-ámmal is – igyekszik a kötelességét teljesíteni, bár sokszor csak azt nézi, megéri-e, anyagilag kifizetődik-e az? Aztán vannak a korrekt emberek, akik a szigorúan vett kötelességnél többet nem hajlandók teljesíteni, ha a munkaidő letelt, abba hagyják a munkát. Vannak, akik erényt kovácsolnak abból, hogy ők kötelességtudók, büszkévé teszi őket, dicsekszenek vele. Ennek egy beteges, túlhajszolt formája a kötelességmánia, amely sokszor az emberi kapcsolatok és a hitélet rovására is megy.

Véleményem szerint az az igazi, amikor valaki egészen természetes módon végzi azt, ami a feladata, és ha szükséges, akkor kész mindig többet teljesíteni, mint amennyit feltétlenül kell. A Lukács 17,10-ben Jézus mond egy példázatot a szolgáról: „... Haszontalan szolgák vagyunk, csak azt tettük, ami kötelességünk volt.” Ez tehát a minimum. Az már ritkábban fordul elő, ha e fölött is szívesen teljesít valaki. Úgy gondolom, erre csak az képes, aki nem a jogait és kötelességeit tartja számon, hanem akiben szeretet van. Szereti azt az ügyet, amit szolgál, és azokat, akik

között végzi ezt – a szeretet átminősíti tevékenységét. Egy házasságban például ennek egészen természetesnek kell lennie, nincs kiírva az előszoba falára, hogy kinek, mi a kötelessége. Ha két ember szereti egymást, akkor elvégzi azt, amire szükség van; ha kell, a másik helyett is.

– Egy ilyen nagy gyülekezetben, mint a pasaréti, amelyikben igen sokféle az igény és a szükség, s ezek nincsenek mindig arányban a lehetőségekkel, mi kívántatik meg a bibliai értelemben vett jó pászortól és szolgatársaitól?

Cs. K.: A gyülekezeti szolgálatban két dolognak kell motiválnia az ember munkáját: a hálának és a szeretetnek. Az Isten iránti hálának, akitől kimondhatatlanul sokat kapott a hívő, és az azok iránti szeretetnek, akiket Isten ránk bízott. Ezt egyszerű példával szemléltetném: Miért kell éjjel egy szülőnek felkelnie beteg gyermekéhez? Mert az a kötelessége, mert megéri, mert megfizetik? Ezek ostoba kérdések. Azért, mert szereti, és mert szükség van rá. S addig, amíg a betegnek is szüksége van rá, ha kell, óránként is felkel. A lelkipásztornak miért kell meglátogatni egy idős,

magányos gyülekezeti tagot? Mert szüksége van rá, és ez bőven elég ahhoz, hogy örömmel tegye. Az Isten iránti hála és a ránk bízottak iránti szeretet nagyon egyszerűvé teszi a kötelesség teljesítést, mert ez így már hivatás.

Akkor van gond, ha túl sok a szükség, ilyenkor nagyon fontos, hogy legyen élő kapcsolatunk az élő Istennel, és merjük kérdezni újra és újra: „Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?” A sok elvégzendő feladatból mi az, ami biztosan az én feladatom? Mi az, amit te bízol rám, és mi az, amit én szeretnék elvégezni, vagy csak mások akarják rám testálni. Meg kell tanulni engedelmeskedni!

Azt is Isten tudja megmutatni, mikor minek van itt az ideje. A szolgálat végzése közben folyamatosan fontos kérdés számomra, mi az, amit Isten most bízott rám. Ha ez a kettő nyilvánvaló, akkor nagy békessége van a szolgálnak akkor is, ha nap mint nap sok elvégzendő munka marad el. Ez olyan belső szabadság, amely az embert felülemeli az érdemszerzésen és az anyagiasságon, az önmaga féltésén is – csak egy szempont van: mire akar használni most az én Uram, és azt boldogan igyekszem elvégezni, mint aki neki felelős, mert ő az én kenyéradó gazdám.

Pál, a kolosséi levélben nagyon világosan ír erről: Isten osztja ki a feladatot, neki vagyok felelős, és tőle várom a jutalmat is (Kol 3,22-24). „Mert ha még embereknek igyekeznék tetszeni, nem volnék Krisztus szolgája.” (Gal 1,10) Csak így képes az ember arra, amit Pál a római levél elején ír: „Adósa vagyok mind a görögöknek és a barbárokknak, mind a bölcseknek és tudatlanoknak” (Rm 1,14). Az ilyen lelkületű kötelességre pedig csak az teszi képessé az embert, amit János első levelében olvassunk (A Jn 3,16 mellé mindig oda kellene tenni az 1Jn 3,16-ot is!). Itt már nem arról van szó, hogy valamilyen minimális kötelességet teljesíték, hanem ha az életem rámeleg, az sem drága; a földbe esett gabonamag arra való, hogy elhaljon, és sok gyümölcsöt teremjen! Aki tudomásul veszi, hogy erre való az élete, az ezt örömmel teszi, és észre sem veszi, hogy közben erre rá-

megy a szabad ideje, a kényelme, esetleg az egészsége is. De miért lenne az rossz, ha azt végezzük, amivel Isten megajándékozott? Ez nem mártíromság, gondoljunk a gabonamagra; ebben az igében (Jn 12,24) Jézus önmagáról beszél: „Bizony, bizony mondom nektek: ha a búzaszem a földbe nem hull, és el nem hal, csak egymaga marad; ha elhal, sok termést hoz”. Ő köteles volt önmagát odaáldozni? Nem, de vállalta, és amit az Atyának megígért, azt végre is hajtotta.

– *Képesek lehetünk mi erre? Hogyan juthatunk el idáig?*

Cs. K.: Magunkban biztos, hogy nem! Csak úgy, ha előbb átélem, hogy Isten szeretett engem, és Jézus értem is odaadta magát, akkor leszek képes én is az életemet adni felebarátaimért.

– *Ilyen elkötelezettséggel hogyan tudott munkálkodni az elmúlt évtizedekben? A lelkipásztor csapatban is dolgozik, és szolgatársai nagyon különböző emberek.*

Cs. K.: Mindenkitől annyit szabad kérni és várni, amennyire a pillanatnyi lelkiállapota és hitbeli érettsége alapján képes. A lelki munkában ügyelni kell arra, hogy ne váljunk hivatalnokká, hanem minél inkább elérjük azt, amit Jézus a Jn 10-ben a béres és a pásztor közti különbségről mond: a béres a fizetéséért korrekt módon megdolgozik, a jó pásztor viszont életét adja a juhokért. Erre a váltáság értelmében csak Jézus volt képes, de az ő Lelke, aki a hívőben él, képessé tehet arra, hogy a magam helyén hűséges legyek mindhalálig; de ez nem hősködés, mártírkodás, hanem természetes egyszerűséggel zajlik, és teljesítését az motiválja, hogy hálás Istennek, és a tőle kapott szeretettel szereti a rábízottakat.

– *A gyülekezet belőlünk áll. A családi élet, az egymással való kapcsolatok, sőt a nevelés területén is fontos szerepe van az ige hirdetésnek.*

Cs. K.: Joó Sándortól tanultam, hogy az ige hirdetés időnként lehet nevelés is, olyan bibliai alapelvek alapján, amelyekről otthon nem mindenki hallott. A kötelességteljesítéssel kapcsolatban az ige hirdetésben is fontos emlegetni, hogy a munka Isten ajándéka, nem büntetése, és örömmel is lehet végezni.

A gyermekek nevelésére igyekszünk nagy hangsúlyt fektetni. Nem akarjuk mások kötelességeit pótolni – például amit a szülők elmulasztottak –, de tudomásul kell vennünk, hogy a mai helyzetben sokkal kevesebb idejük van a szülőknek a gyerekeikre, ezért azt az időt, amit itt töltenek, nem csak a lelkük gondozására igyekszünk felhasználni, hanem szeretnénk őket egymás megbecsülésére, a szüleik iránti szeretetre, tiszteletre, családi kötelességeikre, a munka szeretetére, becsületességre is nevelni. Nem egyfajta erkölcsi nevelés a célunk, hanem a hitre vezetés, de adott esetben ilyesmire is van szó, erre a csendeshetek alkalmasak. Ott láthatják a szolgálókat, a lelkészeket is mosogatni, söprögetni, a szobájukat rendben tartani, s ez sokat formálhat a gyermekeken. Napjainkban nehezebb felragyogtatni az értékeket, de a hívő szülő és a lelkipásztor csak erre biztathat!

A lelkipásztorral beszélgetett:

Zika Klára / Budapest

JUHÁSZ GYULA IMÁDSÁG A GYŰLÖLKÖDŐKÉRT

Én Jézusom, te nem gyűlölted őket,
A gyűlölőket és a köpködőket.

Szeretted ezt a szomorú világot
S az embert, ezt a nyomorú virágot.

Te tudtad, hogy mily nagy kereszt az élet
És hogy fölöttünk csak az Úr ítélhet.

Szelíd szíved volt, ó, pedig hatalmad
Nagyobb volt, mint mit földi birtok adhat.

A megbocsájtást gyakoroltad egyre,
Míg égbe szállni fölmentél a hegyre.

Ma is elégszer hallod a magasban
A gyűlölet hangját, mely égbe harsan.

A gyilkos ember hangját, aki részeg
S a szeretet szavát feszítené meg.

És Jézusom, most is csak szánd meg őket,
A gyűlölőket és a köpködőket.

Most is bocsáss meg nekik, mert lehet,
Hogy nem tudják tán, mit cselekszenek.

AZ APAI KÖTELESSÉG

Mi a kötelességem apaként és férjként? A kötelesség olyan kötelezettségekre utal, amiknek eleget kell tennem, mint például a hadseregben való szolgálat, adófizetés vagy a közlekedési szabályok betartása. Manapság a kötelesség teljesítése nem túl népszerű a fiatalabb generáció tagjai közt. Nézzük meg közelebbről, hogy keresztyénekként hogyan segíthetjük a fiatal férfiakat abban, hogy apai és férji kötelességüknek eleget tegyenek, és felelősségteljes életet éljenek!

A második világháború idején élt generáció tisztában volt a kötelesség fogalmával mind Európában, mind pedig Amerikában. Soha nem kérdezték meg tőlük, hogy szeretnének-e katonák lenni. Kötelességük volt harcolni országukért és a szabadságért. Ugyanígy működik ez a keresztyén életben is: Isten, a királyunk arra hív bennünket, hogy szolgáljuk őt, és éljünk dicsőségre. A Tízparancsolat nem csak tíz jó tanács. Isten megparancsolta, hogy legyünk engedelmesek és szentek. A Biblia azt tanítja, hogy az Isten félelme a bölcsesség kezdete. A helyes istenfélelem visszatart bennünket attól, hogy elkóboroljunk, és hamis isteneket kövessünk. A második világháborút túlélő generáció értette ezeket a fogalmakat, és sokan élnek közülük szolgáló szent életet a mai napig. A Lukács 17,10 erről az alázatos hozzáállásról ír: „Azért tehát ti is, ha teljesítettétek mindazt, amit parancsoltak nektek, mondjátok ezt: Haszontalan szolgáló vagyunk, azt tettük, ami **kötelességünk** volt.”

A hatvanas évek generációját nem a kötelesség motiválta, hanem az, hogy segítsenek másoknak, és jobbá tegyék ezt a világot. A keresztyének hitték, hogy Isten arra hívja őket, hogy a társadalom dolgaiban aktívan részt vegyenek, és segítsék a szegényeket és a szükségben élőket. Az emberek szívét nem a kötelesség, hanem az együttérzés és a mások iránti szeretet irányította. Komolyan vették Isten Igéjét, és készen álltak valódi áldozatokat hozni. A Mikeás 6,8 összefoglalja az életre való elhívásukat, ill. kötelességüket: „Em-

ber, megmondta neked, hogy mi a jó, és hogy mit **kíván** tőled az Úr! Csak azt, hogy igazságot cselekedjél, **szeressed az irgalmasságot**, és hogy alázatosan járd te Isteneddel.”

A hatvanas évek aktív generációja után a keresztyének körében ellenérv alakult ki a szolgálatok sűrűsége miatt. Sok keresztyén beszélt a szolgálatban való kiégésről, és hitték, hogy Isten azt akarja, lassítsanak, és vizsgálják meg a szívüket: vajon Isten dicsőségére van-e ez a sok szolgálat? Biztosak akartak lenni abban, hogy nem **csak** kötelességből szolgálják Istent, és nem is **csak** a mások iránti szeretetből. Fontos volt számukra, hogy motivációjuk megfelelő legyen; és ne csak valamilyen törvényes kényszer, vagy a társadalmi problémák megoldása hajtsa őket. Ez a generáció nagy hangsúlyt helyezett arra, hogy helyes indíttatásból szolgáljon másokat, Isten kegyelméből. Olyan igeversék ösztönözték őket, mint a 2Kor 5,14-15: „**Mert a Krisztus szeretete szorongat minket**, mivel azt tartjuk, hogy ha egy meghalt mindenkiért, akkor mindenki meghalt; és azért halt meg mindenkiért, hogy akik élnek, többé ne önmaguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és feltámadt”. Sokak számára Isten kegyelme volt a legmeghatározóbb motiváló erő, ami távol tart a bűntől (Tit 2,11-12), és ami alázatos bűnvallásra (Rm 2,4) és szolgáló életre vezet.

Azután a világ minél önzőbbé vált, a kötelességre való hívás annál süketebb fülekre talált. A média az élet értelmét a gyönyör hedonista hajszolásában tüntette fel. Úgy tűnik, ennél a generációnál az önszeretet többet nyom a latba, mint mások vagy Isten szeretetének megértése. Ma már az a kérdés, hogy miként érijük el azokat a fiatal férfiakat, akik ennyire én-központúak?

Bámulatos, hogy Isten Igéje erre is felel. A Zsid 11,6-ban azt olvassuk: „Hit nélkül pedig senki sem lehet kedves Isten előtt, mert aki az Istent keresi, annak hinnie kell, hogy **ő van, és megjutalmazza azokat, akik őt keresik**”. Vagyis, Isten azt akarja, hogy elhiggyük: **ő jó, és meg akar áldani bennün-**

ket. A Bibliában az áldás ígérete az egyik fő motiváció Isten parancsainak megtartására. Megígéri, hogy megáldja azokat, akik megtartják parancsolatait. Azaz, amikor megtartom Isten parancsolatait (pl. nem lopok, nem hazudok), az **jó nekem**, távol tart a bajtól. Isten azt akarja, tudjuk, hogy az **ő útjai a legjobbak**. Szeretné, ha tudnánk, hogy az **ő parancsolatai többek, mint egy lista** arról, hogy mi mindent nem szabad cselekednünk, ezek ugyanis az igaz örömhöz akarnak elvezetni bennünket.

Miután láttuk, hogy négy különböző generációt négy különböző dolog motivált, tegyük fel a kérdést, hogy melyik motiváció a helyes! Melyik a biblikus? Ha választani próbálunk, akkor nem vesszük észre, hogy mind a négy szükséges annak elősegítéséhez, hogy a férfiak biblikus gondolkodású édesapává, vagy gyülekezeti pásztorrá váljanak.

Miután megvizsgáltuk, hogy melyek a helyes motivációk a jó apává és férjjé válásban, vizsgáljuk meg, hogyan használhatjuk ezt a négy motivációt a gyermeknevelésben! Mi az a kötelesség, amit Isten elvár egy férjtől és apától?

Az apa felelősségét három kategóriára bonthatjuk: próféta, pap és király. Ezeknek a szerepeknek a betöltésében a férfi Krisztust ábrázolja ki családjában.

Király: Isten azt várja a férfiaktól, hogy szolgáló vezetők legyenek otthonukban, ahogyan Krisztus is az volt. Példával kell elől járniuk, hogy gyermekeik rajtuk keresztül meglássák Istent. A szülők életükkel tanítják leginkább gyermekeiket, nem pedig szavaikkal. Az apáknak részt kell venniük gyermekeik mindennapi életében. Sehol nem mondja azt a Biblia, hogy a gyerekek nevelése csak az anya felelőssége. Lehet ugyan, hogy az apa nem otthon dolgozik, mégis övé a felelősség a családban uralkodó általános légkört illetően. A bibliai Éli pap rossz apa volt, és fiai nem követték az Urat. Izrael szenvedett a fiúk bűnei miatt. Ugyanez történt Sámuellel: csodálatos pap és bíró volt, de nem az Úr félelmére nevelte gyermekeit. Emiatt a nép fellázadt, királyt akart, hogy az uralkodjon

felettük. Mivel Sámuel elhanyagolta fiait nevelését, a nép elutasította Istent. Apaként Dávid sem volt jobb példa, és láthatjuk hibáinak tragikus következményeit is. Nem csak a Biblia mutat be olyan férfiakat, akik apaként nem vesznek részt a család életében. Ma is gyakran szembesülünk ugyanezzel a problémával a keresztyén otthonokban is. Sok férfinak nehéz aktív részt vállalni a családjában. Munkahelyükön jó vezetők, de otthon passzívok. Nem volt ez mindig így.

Az ipari forradalom (1848-1918) előtt sok férfi dolgozott otthon: gazdaságukban vagy kis családi vállalkozásukban. A bolt az utcára nézett, a család pedig az üzlet fölött vagy a bolt mögött lakott, a családtagok segítettek a munkában. A munkahely és az otthon nem vált szét egymástól, és így volt teljes az életük. Ebben az időszakban sok szakácskönyvet írtak férfiaknak (*Nancy Pearcey Total Truth – Crossway Books, 2004*), és segítettek az apák a gyerekek nevelésében és fegyelmezésében. De az ipari forradalommal minden megváltozott. A férfiak elkerültek otthonról, és sokan arra kényszerültek, hogy gyárakban, hosszú munkaidőben dolgozzanak, elválasztva családjuktól. Ettől kezdve a családdal kapcsolatos feladatok mind a feleség vállára nehezedtek. Egyedül maradt otthon, és kénytelen volt döntéseket hozni, és a gyerekeket nevelni. Olyan volt ez, mintha egy óriási fal választaná el egymástól a családi életet a társadalomban való munkától. Ahogy az evolúcióelmélet egyre nagyobb teret hódított, a férfiakra már majdnem úgy tekintettek, mint állatokra, akik arra kényszerültek, hogy küzdjenek a túlélésért. Csak az erős férfiak éltek ezt túl. Az otthoni munkát és a templomba járást nőiesnek tekintették. Bár az ipari forradalom sok-sok évvel ezelőtt véget ért, sok férfi még mindig elveszítettnek érzi magát otthon vagy a gyülekezetben. Sokkal kevesebb férfi jár gyülekezetbe, mint nő, és még a keresztyén férfiak közül is sokan érzik úgy, hogy a feleség dolgozik az otthon és a gyerekek ellátása.

Mit tehetünk ma? Hogyan segíthetjük a fiatal apákat, hogy újra otthonuk felelősségteljes szolgáló vezetőivé váljanak? Emlékeztetni kell őket arra a kötelességre, amit családjuk vezetői-

ként kell betölteniük, és arra is, hogy Isten milyen fontosnak tartja a házasságot és a gyermekeket. Meg kell őket tanítani arra, hogyan vegyenek részt gyermekeik életében, és miként gyakorolják a felelősséget a ház körül. A lelképászoroknak tanítaniuk kellene a férfiakat arra, hogy otthoni szolgálatuk épp olyan szent, mint az otthonon kívüli munkájuk. Le kell bontani azt a falat, ami elválasztja a karrierjüket a

megragadja őket az evangélium, akkor Isten ki fogja önteni szeretetét rajtuk keresztül feleségükre és gyermekeikre. Ha a Jézus Krisztusba vetett hitben és a Szentlélek ereje által élnek, akkor képesek családjukat szívből szeretni. Egy fiatal embert arra is emlékeztetni kell, különösen a nehéz időkben, hogy férjnek és apának lenni az egyik legnagyobb áldás az életben. Isten a házasságban és az apaságban azzá formálja őt, amivé szeretné. Fontos, hogy mind a négy motiváció dolgozzon a szívében.

Proféta: Isten profétájaként a fiatal férjnek és apának gondoskodniuk kell arról, hogy családjuk hallja Isten Igéjét. Közvetlen azután, hogy Mózes a legnagyobb parancsolatról beszél, az 5Móz 6,7-8-ban azt mondja az apáknak, hogy tanítaniuk kell gyermekeiket, és gyakran kell beszélniük Istenről és parancsolatairól. Az apának nem csak az a felelőssége, hogy a családi áhítatok során felolvasson a Bibliából, hanem arra is időt kell szánnia, hogy megmagyarázza a felolvasott szakaszt. Az ő felelőssége, hogy fegyelmezze a gyerekeket, amikor azok rosszul viselkednek, és alkalmazza Isten iránytűjét a család életében.

Pap: Azon felül, hogy erkölcsi példával jár elöl, és Isten parancsolataira tanítja őket, Isten papjaként a fiatal férj és apa imádkozzon családjával és családjáért, és kérje Istent, hogy legyen irgalmas hozzájuk. Papként legfőbb felelőssége családját a kereszthez vezetni. Mit is jelent ez? Az 5Móz 6,20-ban (miután Mózes elmondja az apáknak, hogy tanítsák fiaikat Isten parancsolataira), ezt olvassuk: „Ha majd a jövőben megkérdezi a fiad, hogy miféle intelmek, rendelkezések és döntések ezek, amelyeket megparancsolt nektek Istenetek, az Úr, akkor így felelj fiadnak: A fáraó szolgái voltunk Egyiptomban, de kihozott bennünket az Úr Egyiptomból erős kézzel...” Papként az apa felelőssége az, hogy elmagyarázza gyerekeinek az evangéliumot, mint az engedelmisség legfőbb motivációját. Először a törvényt tanítjuk meg gyermekeinknek, majd segítünk nekik megérteni Jézus Krisztus keresztdozatát. Bármennyire fontos is, hogy gyermekeinket jó példával vezessük, mégis

ARANY JÁNOS CSALÁDI KÖR (RÉSZLET)

Pendül a kapa most, letevé a gazda:
Csíkos tarisznyáját egy szegre akasztja;
Kutat az apró nép, örülne, ha benne
Madárlátta kenyér-darabocskát lelne.
Rettenve sikolt fel, amelyik belényul:
Jaj! valami ördög... vagy ha nem, hát...
kis nyúl!

Lesz öröm: alunni se tudnak az éjjel;
Kinálják erősen káposzta-levével.

A gazda pedig mond egy szíves jó estét,
Leül, hogy nyugassza eltörődött testét,
Homlokát letörli porlepett ingével:
Mélyre van az szántva az élet-ekével.
De amint körülnéz a víg csemetéken,
Sötét accredited elsimulnak szépen;
Gondüző pipáját a tűzbe meríti;
Nyájas szavu nője mosolyra deríti.

Nem késik azonban a jó háziasszony,
Illő, hogy urának enivalót hozzon,
Kiteszi középre a nagy asztalszéket,
Arra tálalja fel az egyszerű étket.
Maga evett ő már, a gyerek sem éhes,
De a férj unszolja: "Gyer közelebb, édes!"
Jobb ízű a falat, ha mindnyájan esznek, –
Egy-egy szárnyat, combot nyujt
a kicsinyeknek.

családjuktól. Lehet ugyan, hogy egy fiatal férfi megérti, hogy Isten milyen felelősségeket helyezett rá, de ez még nem elég. Ugyanúgy, ahogy Isten imáadásában, ebben a feladatban is teljes szívvel kell részt venniük (1Sám 16,7). A kötelességteljesítés helyes motiváció nélkül törvényeskedéshez vezet, és nem kedves Istennek. A fiatal férjeket és apákat emlékeztetnünk kell Mennyei Atyánk kegyelmére és szeretetére. Ha képesek felfogni Istennek Jézus Krisztusban való szeretetét, és hagyják, hogy

sokkal fontosabb, hogy példát adjunk nekik a bűnbánatban és a Megváltóba vetett hitükben. Hadd lássanak bennünket gyermekeink úgy, mint akik kegyelemből megváltott bűnösök vagyunk! Ez igaz a gyülekezetét vezető lelkipásztorra is. Vezethet ugyan jó erkölcsi példával, de csak akkor fogja tudni gyülekezetét Krisztus követésére motiválni, ha olyan bűnösöként vezeti őket, aki bár nem képes megtartani Isten törvényét, mégis kegyelemre talált.

Zárásként pedig vizsgáljunk meg egy nehéz helyzetet. Hogyan tudja az apa arra motiválni gyermekeit, hogy felelősséggel éljenek az Úr előtt, és engedelmeskedjenek neki? Képzeliük el,

hogy egy apa rájön, tinédzser fia pornográf oldalakat nézeget az interneten, és barátaival a szexről beszélgetnek. Hogyan kísérelje meg fia fegyelmezését? Hiszem, hogy mind a négy motívációt figyelembe kell venni: a kötelességet, mások szeretetét, Isten kegyelmét és a szent önzést. Az apa először mondja el a fiának, hogy kívánsággal tekinteni egy nőre bűn, és ez megszorítja Istent. Aztán magyarázza el, hogy miért is bűn ez. Mondja el, hogy úgy nézni egy nőre, mint saját bűnös kívánságainak vágyára, nem más, mint önzés. Ez épp az ellentéte az igazi szeretetnek. Ha a pornográfia önző szokásává válik, mert könnyen azzá válhat,

akkor a jövőben majd tönkretelheti a házasságát is. Aztán az apának alázattal rá kell mutatni arra, hogy a pornográfia minden férfinak valódi kísértés – önmagát is beleértve –, és hogy Jézus Krisztus nem csak megbocsátani, de megszabadítani is képes ettől. Azt is el kell mondania fiának, hogy a pornográfia csak olcsó utánzata az igazinak, mert Isten a szexet a házasságba szánta. Isten nincs a szex ellen, hiszen a szex és a házasság együtt jár. Nem szabad a kettőt külön dologként kezelni. Abban kell megerősíteni őt, hogy ahhoz, hogy a legjobb szexuális élményben lehessen része, várnia kell a házassággig!

Fűtő Róbert / Biatorbágy

TARTOZUNK ÖNMAGUNKNAK IS?

„... testestől-lelkestől... nem a magamé, hanem az én hűséges Megváltómnak, Jézus Krisztusnak a tulajdona vagyok...” – valljuk a Heidelbergi Káté első kérdés-feleletében. S valóban, a hívő ember teste és lelke a teremtés és megváltás jogán, egyaránt Isten tulajdona. Ez egyfelől vigasztal bennünket: teljesen Isten kezében vagyunk, nincs okunk aggodalmaskodni. Másfelől pedig Istennek ez a kegyelmes, gondoskodó viszonyulása irántunk, kötelez is bennünket, hiszen ha neki annyira fontosak vagyunk, hogy testestől-lelkestől megváltott, akkor szükséges, hogy mi is felelősen bánjunk mind testünkkel, mind lelkünkkel. Nézzük meg közelebbről, mire kötelez bennünket ez az önmagunkért való felelősség!

Először is fontos azt látnunk, hogy ha magunkról gondolkozunk, foglalkozunk kell testünkkel, éppúgy mint lelkünkkel. A Bibliától távol áll mindenféle dualizmus (test és lélek szembeállítás). A keresztyénség története során sajnos újra meg újra felütötte fejét az a hamis gondolkodás, miszerint az a fontos, hogy mi van a lélekkel, a test nem számít (pl.: a gnoszticizmus bizonyos irányzatainál, de más aszkézist szorgalmazó csoportoknál is). De ugyanígy idegen a Szentírástól a világ azon gondolkodása is, amely gyakran az ellenkező végletet képviseli. Eszerint csak a test szépsége, egészsége a fontos,

a lélek nem számít, vagy csak másodlagos.

Test és lélek elválaszthatatlan egységet képez, mindkettőt Isten teremtette, mindkettőt megrontotta a bűn, így kiterjed rájuk a megváltás, és ezért reménységgel valljuk, hogy Isten újjáteremti azokat az idők végén. Mindemellett tapasztalatból is tudhatjuk, hogy test és lélek szoros egységet képez, hiszen számtalan testi betegség mögött lelki bajok húzódnak meg, és viszont is igaz: a testi betegség, még ha nem is lelki okokból ered, erősen hat a lelkiállapota is.

A kettő egységét szem előtt tartva vegyük számba először is, mennyi mindenért vagyunk felelősek testünk vonatkozásában.

1. Az életvitel, napjaink beosztása kiemelt felelősségünk. Jelen van-e az alvás-ébrenlét, és a munka-pihenés alapvető rendje az életünkben? Társadalmi szinten is egészen nyilvánvaló ennek az alapvető rendnek felborulása. Sokak számára munkahelyi kötelezettség az éjszakai munka, mások azonban felborult életritmusuk miatt dolgoznak, tanulnak, vagy éppen kikapcsolódnak késő éjszakába nyúlóan. Sokszor már gyermekkorban elkezdődik – a szülői felelőtlenség miatt – az éjszakai tévzés, majd később előjöhethet a diákoknál az éjszakai tanulás gyakorlata, amelyek, ha szokássá válnak, igen nehezen állít-

ható vissza egy egészséges bioritmus. Az éjszakai vásárlás szokása is elterjedőben van. Megdöbbenő, mennyi kisgyermeket lehet látni még este 11 órákor is az áruházakban. De ez nem csupán a gyermekek, hanem az ott dolgozók felborult életrendje, s feltehetőleg családi élete miatt is szomorú. Bármilyen okból éjszakázunk is, ez ellenkezik a teremtett világ alapvető rendjével, és így egészségromboló következményei sem kerülhetők el. Isten a nappalt adta a munkálkodásra, az éjszakát pedig a pihenésre, s ezt erősíti a világosság és a sötétség váltakozásának természetes rendje is (Jn 9, 4; 11,9).

Ugyanakkor nemcsak napi, hanem heti, havi, és éves szinten is fontos lenne megtalálnunk a munka és pihenés hosszútávon is fenntartható rendjét. Itt is Isten adja elénk az alapvető rendet: „Hat napon át dolgozz, és végezd mindenféle munkádat! De a hetedik nap a te Istenednek az Úrnak nyugalomnapja. Semmiféle munkát ne végezz azon, se te, se fiad...” (2Móz 20,10). Ahogyan fontos része életünknek a munka és a megélhetésről való gondoskodás (2Thessz 3,6-16), ugyanígy elengedhetetlen, hogy időt szánjunk a pihenésre és a kikapcsolódásra is. Hadd emeljem ki a vasárnap megszentelését, aminek igen csak szerény kultúrája van még a keresztyének között is! Isten ezt a napot a maga számára különítette el. Nem

csupán egy órát igényel (istentisztelet), hanem az egész napot, ami azt jelenti, hogy azért tartózkodunk a munkától, hogy legyen időnk Istenre figyelni és a gyülekezeti közösségben egymást építeni, szeretni, együtt örülni.

Másrészt fontos az éves szabadság kihasználása is, ami úgy gondolom, Isten gondviseléséből kapott ajándék túlhajszolt, családiélet-ellenes társadalmunkban. Érdekes módon, Isten, az ő népe számára nemcsak a nyugalom napját adta, hanem más hetes ünnepeket is, sőt még pihenő éveket is (3Móz 23 és 25). A mi pihenésre kapott időnkre vonatkozóan a kérdés az, vajon élünk-e vele, kihasználjuk-e, hogy együtt legyünk házastársunkkal, gyermekeinkkel? Amikor végre több napra letehetjük hétköznapi feszültségeinket, a munka mindennapi terhét, élünk-e a lehetőséggel, hogy tényleg kikapcsolódjunk, és zavaró külső tényezők és stressz nélkül teljes figyelmünket egymásra fordítsuk? Tudunk-e lelkiismeret-furdalás nélkül pihenni?

Érdemes feltenni magunknak azt a kérdést is, hogy vajon milyen okai lehetnek annak, hogy bennünket, keresztyéneket is elsodor a „rohanó világ”? Két lehetséges okra hadd hívjam fel a figyelmet! Az egyik, amikor nem biztos a keresztyén identitásunk – miszerint értékünket és fontosságunkat megváltásunk adja, s nem emberi teljesítményünk –, akkor magával ragad a világ teljesítményközpontú, anyagias gondolkozása, és állandó elfoglaltsággal, fontosságunk kimutatásával igyekszünk eleget tenni mások vagy önmagunk hamis elvárásának. (Merthogy a világ szerint az igazán fontos emberek mindig elfoglaltak, sosem érnek rá...)

A másik gyakori ok személyes életünkben a tervezés hiánya. Azzal, hogy semmit nem tervezünk előre, általában a szabadság érzését igyekszünk biztosítani magunknak. Ez a vélt szabadság azonban csak illúzió, mert a végén azt eredményezi, hogy környezetünk se tud tervezni, s végül valamennyien a szükségek irányítása alá kerülünk, s programokat szüntelenül a legsürgősebb dolgok határozzák meg. Ez valójában rabság, ahol elveszíti az ember a rangsorolást, a józan mérlegelést, az átgondolt döntések lehetőségét.

Természetesen mindannyiunk életében lehetnek rendkívüli helyzetek, időszakok, de legyenek ezek valóban a szokásos rendünkön kívüliek, s ne ez legyen a rendünk!

2. Testünkért való felelősségünk másik fontos területe az étkezés. Bár bennünket nem terhelnek az ószövetségi étkezési előírások, hiszen maga Jézus minden ételt tisztának nyilvánított (Mk 7,18-19), de mindannyiunk felelőssége, hogy kerüljük a mértéktelen evést, ivást, valamint azok fogyasztását, amik hatása egyértelműen káros, így akár életminőségünk romlásához, vagy még rosszabb esetben életünk megrövidüléséhez vezetnek.

Hisszük, hogy életünk ideje Isten kezében van, azt meghosszabbítani nem tudjuk. Óvakodjunk tehát testünk beteges féltésétől (arra gondolok, amikor valaki olyan buzgón keresi a hosszú földi élet módszerét, és igyekszik azt mindenáron elérni, mintha az örök életét is ebben a testben szeretné tölteni)! Másrészt viszont testünk majdani pusztulása (a halálban) nem tehet felelőtlennek bennünket. Káros szenvedélyek, vagy éppen a mértéktelenség arról tanúskodik, hogy megvetjük testünket, ami pedig Isten ajándéka. Persze, érdemes itt megjegyeznünk, hogy akár a mértéktelenség, akár a szenvedélyek mögött többnyire mélyebb lelki okok állnak, s nem csupán az élvezet és a testi kívánság bálványa.

3. Érdemes még külön kiemelni a testünkért való felelősségünknel a mozgás fontosságát. Sajnos, sokak életviteléből szinte teljesen hiányzik a testmozgás. Régebben ez természetes része volt az életnek, egyrészt a modern közlekedési eszközök hiányában mindenki gyalogolt (elég Jézusra, vagy Pálra gondolunk, mennyit gyalogoltak), és ez többnyire biztosította is a szükséges mennyiségű mozgást. Ráadásul az emberek többsége mezőgazdaságban dolgozott, ami szintén állandó mozgással járt. Nekünk, modern kori embereknek azonban többségében már nem természetes része az életünknek a mozgás (számítógép előtt ülünk, autózunk, tömegközlekedünk, stb.), testünk mozgásigénye azonban tudományosan bizonyított (ha valaki nem érezné is...). Nagy jelentősége van a mozgásnak a

stressz hatására termelődő méreganyagok semlegesítésében, pszichés betegségek megelőzésében, kezelésében, általános testi egészségünk megőrzésében.

Fontos tehát, hogy testünk és lelkünk egészségéért napi programunk részévé tegyük fél óra mozgást: kerékpározást, sétát, futást, úszást; valami testhezállót sportot. Ne tekintsük ezt felesleges időtöltésnek, vagy netán időpocsékolásnak! Bizonyos sportok egyébként még lelki haszonnal is járnak: például a csapatjátékok formálhatják jellemünket, vagy a természetjárás, túrázás segítségünkre lehet Teremtő Urunk imádságában is. (Ez utóbbi két pontban említett témákban igen hasznos és szakszerű útmutatás ad Dr. Erdélyi Judit „Legyen életkora 120 esztendő” című könyve.)

4. Ha testünkkel kapcsolatos felelősségünkről gondolkozunk, akkor szólunk arról is, hogy vannak kifejezetten a testünkhöz kapcsolódó bűneink is, mint például a hiúság, külsőnk mutogatása vagy a lustaság, kényelemszeretet. Ezekre is vonatkozik a későbbiekben leírt bűnbánat kötelessége.

5. Mielőtt áttérnék lelkünkért való felelősségünkre, említsük még meg a test és lélek területéhez egyaránt kapcsolódó képességeinket és adottságainkat. Fontos, hogy ezekkel, mint Isten ajándékaival jól sáfárkodjunk. Gondolhatunk itt a kezűgyességre, szellemi és művészi képességre, technikai-műszaki érzekre, vagy éppen valamilyen lelki szolgálatra való adottságra. Valamennyire igaz, hogy élnünk kell velük Isten dicsőségére. Ne ássuk el, hanem ismerjük meg! Ha lehetőségünk van rá, fejlesszük (képezük magunkat), szolgáljunk vele másoknak, Istent dicsőítve!

Találkozni lehet olyan keresztyénekekkel, akik adottságaikat, képességeiket nem használják, mondván: nehogy bálvány legyen, vagy mert nem akarják öndicsőítésre használni. Ezek a veszélyek kétségtlenül fennállnak mindenkinél, mégis azt gondolom, hogy ha valamivel vissza lehet élni (ez egyébként mindenre igaz), akkor nem az a megoldás, hogy nem élünk azzal a dologgal, hanem az, hogy törekszünk jól élni vele. Ha valamivel nem élünk, akkor tulajdonképpen a felelősség elől próbálunk elmenekülni; így válunk felelőtlennek.

A lelkünkért való felelősségünkről gondolkodva, három területre mindenképpen oda kell figyelni: gondolkodásunkra, érzelmeinkre és akaratunkra.

1. Először is kötelességünk, hogy kontrolláljuk gondolatainkat. Nem arra gondolok itt, hogy a hívő ne olvasson mást, csak a Bibliát, meg lelki könyveket, és óvakodjon a világi irodalomtól, filmektől, újságolvasástól, vagy a különböző tudományoktól. Gondolataink ilyen formán való megőrzése bár jónak tűnhet, mégsem ez az, amire Isten Igéje tanít bennünket. Mert Isten szándéka nem az, hogy kivegyen bennünket a világból, hanem az, hogy megőrizzen a világban (Jn 17,15). A hamis, gonosz gondolatokat nem kerülheti el egyikünk sem, hiszen ha mindentől és mindenkitől elzárkózunk is, a gonoszság forrása mindig velünk/bennünk, a szívünkben van (Mk 7,20-21). A gonosz gondolatokat nem tudjuk kiiktatni életünkéből, éppen ezért kell megtanulnunk kontrollálni őket. Ez úgy történik, hogy törekszünk magunkévá tenni Isten gondolatait, amit ő kijelentett Igéjében. Isten gondolkodását: értékrendjét, tervét hit által elsajátítva, képessé válunk arra, hogy különbséget tegyünk jó és rossz, igaz és hamis között (Rm 12,1-2). Ezzel, az Ige által megújított gondolkozással közeledhetünk a tudományhoz, irodalomhoz, filmekhez, stb., elfogadva mindazt, ami jó (Fil 4,8), és elvetve azt, ami rossz benne. (A keresztyén gondolkodás alappilléreiről kiváló összefoglalás található Albert M. Wolters Vissza a kezdetekhez című könyvében.)

2. Másodszor, a lelkünkért való felelősségünkhöz tartozik, hogy szembenézzünk érzelmeinkkel. Ezzel kapcsolatban két véglet kísért bennünket. Az egyik a világban tapasztalható érzelmek központúság. Itt az érzelmek az értelem fölé kerülnek. Például a pillanatnyi jó érzésért képes az ember feláldozni az egészségét (drogok), vagy a házasságát, családját (szex, szerelem) is. De gondolhatunk itt a gyakran hallható „Hallgass a szívedre!” vagy „Tedd, amit jónak érzel!” megtevesztő felszólításokra, amelyek azt sugallják, mintha az embert soha nem csapnák be érzései, vagy az érzések mindig tiszták lennének. Jellemző, hogy korunk racionalitásból kiábrándult (az objektív igazságot taga-

dó, így annak megismerhetőségét is elvető) embere az értelem helyett inkább érzelmei alapján akar tájékozódni ebben a világban. Veszélyes út ez, hiszen a bűn rontása az érzelmeire is elhatott, így azokra hagyatkozni nem tanácsos. Ne hagyjuk, hogy érzelmeink vezessenek bennünket!

De tartózkodjunk a másik végtől is, ami sokszor tapasztalható keresztyének között: ez az előző viszonyulás ellentéte, nevezetesen, amikor érzelmeinkkel egyáltalán nem foglalkozunk. Főleg a bűnös érzelmeink esetén fordulhat elő, hogy igyekszünk tudomást se venni róluk, vagy esetleg tudva, hogy azok Isten akaratával ellenkeznek, igyekszünk elnyomni, elfojtani őket. Ez is veszélyes út, amellyel egyrészt magunkat csapjuk be (attól, hogy nem veszünk

FÜLE LAJOS
AZ ESZKÖZ ÖRÖMÉVEL

Fogy már az út,
s ha majd végéhez értem,
pihenjek el
az eszköz örömeivel,
ahogy a lant,
amely elhallgat egyszer,
ahogy a toll,
melyet letesz a MESTER.

rólunk tudomást, még ugyanúgy ott van szívünkben), másrészt, az elnyomott érzelmek nem a megszentelődéshez vezetnek, hanem sokkal inkább a megkeményedéshez és sokféle pszichés-lelki betegséghez.

Érzelmeinket is Istentől kaptuk, azaz meg kell tanulnunk helyesen élni velük, jól viszonyulni hozzájuk. Az a helyes viszony, ha odafigyelünk érzelmeinkre, mint szívünk jelzéseire. Érzelmeink ugyanis szívünk/lelkünk jelzései, amelyek lehetnek pozitívak (pl.: öröm, hála, szeretet), vagy negatívak (pl.: harag, gyűlölet, irigység, félelem). Fontos, hogy megkeressük a szívünkben érzelmeink gyökerét, azaz hogy miből fakadnak, mi az alapja egy-egy érzelmeknek. Hiszen időnként pozitív érzelmek is lehetnek bűnösök (pl.: káröröm), vagy negatívak is helyesek (pl.: szent harag). Különösen is fontos szembenézni bűnös érzelmeinkkel, mert rajtuk keresztyül bűneink gyökere: bálványaink, hitetlen-

ségünk vagy éppen büszkeségünk lepleződik le. Például haragunk jelzi, hogy mi az, ami igazán fontos számunkra, ami az esetek többségében valamilyen bálvány életünkben.

A cél természetesen nem a pusztán szembenézés az érzelmeinkkel (vagy ami még rosszabb, hogy őszinteség címen szabadjárá engedjük őket), hanem sokkal inkább az, hogy általuk megismerjük szívünket, leleplezzük bűneinket és eljussunk a bűnbánatig, vagy éppen egy bennünket ért sérelem esetén a fájdalomtól a megbocsátásig.

3. Lelkünkért való felelősségünk harmadik területe akaratunk vonatkozásában jelenik meg. Nevezetesen abban, hogy akaratunkat alárendeljük Isten akaratának, azaz Isten szerint gondolkozva igyekszünk szerinte való döntéseket hozni. Ezen a ponton különösen is fontos, hogy akaratunkat ne érzelmeinknek, hanem – elsősorban – Isten Igéje által megújított értelmünknek rendeljük alá. Így szánjuk oda magunkat az igazság szolgálatára, hogy szentek legyünk (Rm 6,19).

Miért fontos látnunk kötelességeinket és felelősségünket? Nem azért, mintha mindezen dolgok megtétele által kívánánk ki, hogy keresztyénnek neveztesünk, vagy ezek által jutnánk el Isten szeretetéhez, kegyelméhez. Szó sincs róla. Az egészséges keresztyént nem külső kényszer veszi rá az Isten szerinti életre, hanem egy belső kényszer hajtja. Ez a belső kényszer pedig nem más, mint az Isten Lelke által munkált Isten iránti szeretet és hála, ami az evangélium elfogadásából fakad. Keresztyénységünk lényege egy hit általi, élő, személyes kapcsolat Mennyei Atyánkkal, akinek Jézus Krisztus tökéletes áldozata által lettünk a gyermekei. Aki hisz ebben az istenfiúságban, az nevezhető keresztyénnek.

Mivel, mint keresztyének egész életünket Istennel való szeretetkapcsolatban éljük, az egyik legfontosabb kötelességünk, hogy szüntelenül gyakoroljuk magunkat a bűnbánatban. „Legyen gondod önmagadra!” (1Tim 4,16) Istennel való szeretetkapcsolatunk kötelez bennünket arra, hogy naponta rendezzük mindazokat a gondolatainkat, érzelmeinket, cselekedetünket, amik nincsenek összhangban Mennyei Atyánk akaratával.

(folytatás a Melléklet után)

(folytatás a Melléklet előttről)

Bár az ő, irántunk való szeretetét nem rontják meg még ezek a bűnök sem, de bennünket igen. Ha nem nézünk szembe napról napra a bűneinkkel, öngazulttá válunk, és közömbös igazsággá válik számunkra az evangélium, értéktelenné

lesz Isten szeretete, kegyelme. Szívünk megkeményedik Isten és mások iránt, önmagunkat igazoló, öndicsőítő, saját bűneinkre vak, szeretet nélküli gyermekké leszünk, aki az Atya szomorúságára és testvérei bántására van. A bűnbánó keresztyén számára azonban

naponként egyre fontosabb a kereszttel, és Isten szeretete melegíti fel napról napra a szívét, s ez teszi késszé Isten és felebarátai szeretetére, ami Urunk legfőbb elvárása gyermekeivel szemben (ld. a törvény summája: Mt 22,36-40!).

Sípos Alpár Szabolcs / Biatorbágy

A HAZASZERETET, MINT KÖTELELSSÉG

A protestáns gondolkodók kimerítően tanították a nemzetről, a hazáról, és ezt mindig úgy tették, hogy közben felmutatták azt az isteni gondoskodó szeretetet és áldást, amit a bűnbe esett ember számára a haza ma is jelent.

Megtanulhatjuk tőlük, hogy a haza egyrészt közösség, ami szociális biztonságot nyújt: gondoskodást az elesett emberről, a rászorulókról, s emellett a nemzet tagjainak egymást építő közösségi kapcsolata is virágzik. De olyan különleges léttér is a haza, ahol az egyéniség kiteljesedhet. A haza védelmet is jelent a külső és belső veszéllyel szemben.

Mindezekkel Isten megakadályozta azt a tragédiát, hogy a bűneset miatt elszabadult indulatok után az emberiség történelme teljes káoszba süllyedjen. Készített tehát az Úr az embereknek hazát, olyat, amiben megtartott valamit abból, amit az Éden jelenthetett volna számukra.

A haza fogalma társítható az államéval és a szülőföldével, bár ezek nem mindig összetartozó intézmények. Például, az elnyomott népeknek szülőföldjükön legfeljebb csak állama van, de igazi hazája nincs. Ha pedig valaki külföldön él, akkor neki hazája és állami közössége sincs.

A haza misztikus fogalom, talán fel sem tárható a gazdag etikai tartalma. Sokan sokféle módon próbálták már meghatározni; jelenthet sorsközösséget, nyelvi, faji, történelmi, lelkileti összetartozást, de földrajzi körülhatároltságot is, ahol az ősohöz köt minden rög, amiből az élet kinőtt; de jelenti a jövőt, a személyes, családi és keresztyén sorsot is.

A haza fogalmától elválaszthatatlan a hazaszeretet és a nemzeti érzés. Enélkül az emberek csak

hétköznapi alattvalók, vagy (ma használatos szóval) szürke állampolgárok, de nem meleg és tüzes szívű hazafiak. A hazafiságnak ugyanis van

állam (és hazát) építő küldetése, ereje és hatalma.

A hazaszeretetet a keresztyén gondolkodók sosem (csak) emócióként – érzelemként –, hanem mindig kötelelsségként (is) értelmezték: a felebaráti szeretet egyik különleges formájaként; közös munkaként, kölcsönös segítségként, kölcsönös védelemként, illetve közös örvendezésként és együtt szenvedésként – azaz sorsközösségként.

J. H. Bavinck professzor szerint a hazaszeretet „mi-képzet”, amire az egyén az „én-képzet”-ből hamarosan eljut.

A hazaszeretet és hazafiság ellenpólusa a kozmopolitizmus; ma divatos fogalom és gyakorlat ez, s közben igazi filozófiai attrakció, mivel történelmi jogosultsága, létezési és egyént vagy közösséget megtartó ereje nincs. Hatására színtelen a nemzet, szétesik a közösség. A liberális eszmeiség vezérgondolata mégis igen népszerű több keresztyén szektás irányzat számára is. Ők azok, akik nem foglalkoznak az őszövétségi népek nemzetépítő történelmével; az első keresztyén gyülekezeteknek viszont csak a történetiségét vizsgálják. A Jézus által megerősített vagy közölt tanításokat figyelmen kívül hagyják, amikor arra hivatkoznak, hogy az első keresztyéneknek csak népe és állama, legfeljebb szülőföldje volt, de hazája nem.

Nehéz helyzetben van a római katolikus hívő is, hiszen szíve szerint Rómához kell húznia, és nem hazájához. Találhatóan ír erről Dr. Lippai Lajos esztergomi r. k. teológiai tanár A pápaság a világ tükrében című könyvében: „Testem hazámé, lelkem Istené, szívem Rómáé.” (idézi: Sebestyén J.)

RADNÓTI MIKLÓS NEM TUDHATOM

Nem tudhatom, hogy másnak e tájképet mit jelent, nekem szülőhazám itt e lángoktól ölelt kis ország, messzeringó gyerekkorom világa. Belőle nőttek én, mint fatörzsből gyöngye ága s remélem, testem is majd e földbe süpped el. Itthon vagyok. S ha néha lábamhoz térdpelel egy-egy bokor, nevét is, virágát is tudom, tudom, hogy merre mennek, kik mennek az uton, s tudom, hogy mit jelenthet egy nyári alkonyon a házfalakra csörgő, vöröslő fájdalom. Ki gépen száll fölbe, annak térképe e táj, s nem tudja, hol lakott itt Vörösmarty Mihály; annak mit rejt e térkép? gyárat s vad laktanyát, de nekem szöcskét, ökröt, tornyot, szelíd tanyát; az gyárat lát a látcsón és szántóföldeket, míg én a dolgozót is, ki dolgozást remeg, erdőt, füttyös gyümölcsöt, szőlőt és sírokat, a sírok közt anyókat, ki halkan sírokat, s mi főnről pusztítandó vasút, vagy gyárüzem, az bakterház s a bakter előtte áll s üzen, piros zászló kezében, körötte sok gyerek, s a gyárak udvarában komondor hempereg; és ott a park, a régi szerelmek lábnyoma, a csókok íze számban hol méz, hol áfonya, s az iskolába menvén, a járda peremén, hogy ne feleljek aznap, egy kőre léptem én, ím itt e kő, de főnről e kő se látható, nincs műszer, mellyel mindez jól megmutatható. Hisz bűnösök vagyunk mi, akár a többi nép, s tudjuk miben vétkezünk, mikor, hol és miképp, de élnek dolgozók itt, költők is büntelen, és csecsszópók, akikben megnő az értelem, világít bennük, őrzik, sötét pincékbe bújva, míg jelt nem ír hazánkra újból a béke ujja, s fojtott szavunkra majdan friss szóval ők felelnek.

Nagy szárnyadat borítsd ránk virrasztó éji felleg.

De Istennek van hatalma az elkábított szíveket is hazaszeretetre tüzelni, kiváló példa erre Széchenyi István gróf élete és munkássága, akitől a népszerű mondás is származik (részlet): „Gyáva népnek nincs hazája”.

Az Istenhez tartozás (tehát a keresztyén lét is) és hazaszeretetet nem zárja ki egymást, sőt, elválaszthatatlanok.

- A zsidóság története számtalan példát szolgáltat ehhez: Mózes tevékenysége, Józsué küldetése majd honfoglalása, Dávid harca Góliáttal, Ezsdrás és Nehémiás halált megvető, bátor országépítése, a próféták szenvedése hazájuk pusztulásának láttán. De vak vagy elfogult az, aki a modern kori zsidó történelemben nem ismeri fel, miként áldja meg Isten a hazát építő lelkesedést.
- Kit nem bátorítanak Tinódi Sebestyén dalai, Balassi versei, Dobó, Bornemissza vagy Sárközi cigány egrí hőstettei? Rákóczi, aki Istennel küzdött hazáért és szabadságért, Bocskai, aki megálljt parancsolt az ellenreformációnak, vagy Radnóti szívet melegengető sora: „... Itthon vagyok...” (Nem tudhatom). Kevés az a nemzet, akinek himnusza a nemzetére áldást kérő imádság (Isten, áldd meg a magyart!), és nem öndicsőítő, vagy felsőbbiséget hangsúlyozó óda.

A hazaszeretet kötelesség jellegét Isten jelölte ki, így annak nincs szabadon választható tartalma:

- Örvendezés az örülőkkel, szenvedés a szenvedőkkel – nem csak a közeli hozzátartozókkal, esetleg gyülekezeti tagokkal. Ezért ápolja az orvos odaadással az önhibájából beteg embert, és tanítja az egyedülálló tanár mások vásott gyermekét. A haza szociális és

egzisztenciális biztonságot nyújt, a keresztyén ember pedig aktív résztvevő e jó építésében és fenntartásában.

- Felebaráti segítség, ami nem menekül el mások szüksége elől, nem a levetettet vagy nélkülözhető adja, hanem a szükségben lévőknek megfelelő segítséget. Nincs nagyobb szeretet annál, mint amikor valaki életét adja felebarátjáért.
- Ön- és közösségvédelem, el egészen a honvédelemig: a tönkretétel, a beolvasztás, az elnemzetietlenítés, a szolgaság és idegen hódítás elleni kiállás. Aláírás a petíción, esetleg tiltakozó levél küldése a tévé közösségromboló műsora ellen, tevékeny állásfoglalás a méltánytalanul kiközösített mellett, s az élet feláldozása a hazáért.
- Befogadás és elfogadás: az idegen országból jogtalanul üldözöttek fedél és kenyér, és a nemzetiségek értékeinek megbecsülése, ápolása.
- A nemzet sorsának alakítása: részvétel a közügyekben, közigazgatásban, politikai döntésekben – ország, önkormányzat, közösség vezetőjének megválasztása, elszámoltatása. Ne feledjük gróf Széchenyi István intését: „Minden nemzetnek olyan kormánya van, amelyet megérdemel. Ha valami oknál fogva, ostoba vagy komisz emberek ülnek egy bölcs és becsületes nép nyakára, akkor a nép azokat a silány fickókat minél hamarabb a pokol fenekére küldi...” (részlet)!

A kötelezettség minden társadalomban lévő embert egyformán terhel, aki élhet a közösségekben alattvalóként, esetleg (állam)polgárként, és leginkább hazafiként. De az alattvaló csak ad és teljesít; a polgár a legjobbat adja, és legjobb módon teljesít. A hazafi viszont

polgárként teljesít, és nem azt kérdezi, mit adhat neki a haza, hanem, hogy mit adhat ő a hazának.

A hazaszeretet soha nem üres patriotizmus, mert az olyan csak, mint a keresztyének között a tartalom nélküli „Uram, Uram!”-ozás. És nem is frázisok gyűjteménye, és nem sovinizmus, főleg nem gyűlölködés vagy kirekesztés. Nem felületes ígéretes, nem populizmus, és nem emberi érzelmeket ki- és felhasználó a hazaszeretet.

A magyar hazafiság reformációra szorul, mert dekadens, lemondó, szomorkodó és elutasító, vagy éppen lobbanékony; ezért nem széles látókörű, nem céltudatos, nem kitartó, nem tisztán látó, és a legkevésbé kötelességtudó. A keresztyén emberek felelőssége és lehetősége lenne a hazafiságot megújító, felébresztő tevékenység elvégzése, de hívő népiünk ma nem viszonyul nagykorúként e feladathoz.

Ehhez a hívő embereknek tudatosítaniuk kell, hogy a nemzetek nem véletlenül, hanem Isten akaratából vannak. Ő szabta meg azok lakóhelyét, országaik történelmi határait, nyelvüket, erényeiket, képességüket, adottságaikat, nemzeti sajátságait. Nem csak az egyéneknek adott életprogramot, hanem a nemzeteknek is.

A nemzetnek pedig ki kell fejlesztenie speciális erőit, fel kell ismernie misszióját, be kell töltenie küldetését! Mindezt nem azért, hogy ereje, virágzása öncél legyen, hanem, hogy nemzeti létével, munkálkodásával Isten dicsőségét szolgálja, hogy Krisztus legyen a király nem csak az egyének, de a nemzet életében is.

Dr. Mikolicz Gyula / Pécel

AKIK FELÉ TARTOZÁSUNK VAN...

A magyarországi protestáns egyházak berkeiben végbemenő megújulási mozgalmak leginkább a német, kisebb mértékben pedig a holland és a finn ébredések tapasztalataiból táplálkoztak. Az angolszász háttérű ébredési mozgalmak csak kevésbé hatottak, éppen ezért teológiájuk is kevésbé vált ismertté. A közelmúltban történtek ugyan lépések tanításaik népszerűsítésére, ám ennek

ellenére még számtalan olyan, egyébként azokban az országokban ismert név és mű bemutatásra vár, ami markánsan meghatározta a mozgalom életét, teológiai irányvonalát.

John Owen az egyik személy, aki az angolszász teológiai gondolkodást erőteljesen meghatározta, de Magyarországon csak keveset tudunk róla. Owen angol protestáns prédikátor, teológus,

egyházi író, az independens (függetlenségi) mozgalom képviselője volt. Stadhampthonban született 1616-ban. Teológiai, filológiai és matematikai tanulmányait Oxfordban végezte, 1637-ben azonban egyházpolitikai okokból eltávolították az egyetemről. Az 1640-es években vidéki gyülekezetekben szolgált, közben pedig fokozatosan tette magáévá az independens mozgalom

radikális egyházpolitikai és teológiai eszméit. Így a későbbiekben határozottan kiállt az egyes gyülekezetek autonómiája mellett, a hit alapja és forrása tekintében pedig egyedül a Szentírás tekintélyét fogadta el. 1646-ban csatlakozott Cromwell mozgalmához, aki mellett egyházpolitikai tanácsadóként tevékenykedett. 1651-től a Christ Church College professzora és dékánja volt. Éveken át viselte az oxfordi egyetem alkancellári tisztségét, és képviselte az egyetemet a parlamentben is. 1660-ban, a restauráció idején eltávolították Oxfordból. Haláláig a közélettől visszavonulva, prédikátorként és teológiai íróként tevékenykedett. Az independens teológia radikális elveit a Savoy Hitvallás-ban foglalta össze. 1683-ban hunyt el Londonban. Magyar nyelven szinte semmi sem jelent meg tőle.

A másik „mellőzött” teológus **Jonathan Edwards**. Kevés ember neve váltott ki élesebb reakciót, mint az övé. Többen az Egyesült Államok legnagyobb filozófusának tartják, ő azonban élete egyedüli céljának a Szentírás magyarázatát tekintette. A Connecticut állambeli East Windsorban született 1703. október 5-én. Édesapja és nagyapja is prédikátorként szolgált, így szinte törvényszerűnek tűnt, hogy ő szintén ezt a pályát válassza élethivatásul. Egészen fiatalon a New Haven-i Yale Kollégium tanulója lett, ahol már 1722-ben lelkészi diplomát szerzett. Felsőfokú tanulmányai idején hitre jutott, és ez egész életét megváltoztatta. Alig került ki az iskolapadból, amikor egy kis New York városbeli presbiteriánus gyülekezet hívta meg pásztorául. Innen két év múlva Boltonba ment, majd visszatért tanulmányainak színhelyére: a Yale Kollégium tanára lett. 1726-ban a Massachusetts állambeli Northamptonba ment segédlelkésznek nagyapja, Solomon Stoddard (1643-1729) mellé. Huszonegy éven át működött itt, és óriási ébredés söpört végig a gyülekezetben. Az itteni virágzó lelki munkát néhány év múlva egy sajnálatos esemény akasztotta meg, amikor az úrvacsora kérdésében felgerjesztett vita alaposan megtépázta a gyülekezetet. A vége az lett, hogy Edwardsot elmozdították tisztéből. Egyetlen állást talált, mégpedig azt, hogy misszionárius lesz

az elmaradott indián törzs tagjai között, Massachusetts nyugati határán. Teljes elszigeteltségben, de hűségesen szolgált a kicsi nyáját, és ezeket az éveket arra használta fel, hogy megírja hatalmas teológiai munkáit. Nyolc évvel később, 55 évesen elfogadta a Princeton Teológiai Szeminárium meghívását. Nagy lendülettel fogott hozzá új munkájához, azonban helyét alighogy elfoglalta, egy betegség következtében 1758. március 22-én váratlanul elhunyt. Sajnos, munkásságát hazánkban kevesen ismerik, hiszen hosszú éveken keresztül alig jelent meg tőle valami magyar nyelvű nyomtatásban.

Benjamin Breckinridge Warfield az utolsó nagy princeton-i teológiai gondolkodóként tartják számon. A Kentucky állambeli Lexingtonban született 1851. november 5-én egy gazdag hagyományokkal rendelkező családban. Iskoláit Princeton-ban végezte, először matematikát tanult, majd 1876-ban teológiai diplomát szerzett. Concord, majd Dayton lelkésze lett, ahonnan ösztöndíjjal Németországba került. Visszatérve Baltimore lelkipásztora lett, majd 1881-ben hívták meg a Princeton-i Teológiai Szeminárium tanárának. Itt dolgozott egészen 1921. február 16-án bekövetkezett haláláig. Teológusként főként a kálvinizmus alapvető tanításával és az inspiráció kérdésével foglalkozott. Nagyon sok tanulmánya, kötete jelent meg, ezek közül azonban magyar nyelvre egyet sem fordítottak le.

Martyn Lloyd-Jones, walesi protestáns lelkész, teológus, a brit evangéliumi mozgalom kimagasló alakja 1899. december 20-án született Cardiffban, iskoláit pedig Londonban végezte. Orvosnak készült, de végül a lelkészi szolgálatra kapott elhívást. 1927-ben visszatért szülőföldjére, és Port Talbot lelkipásztora lett. Megnősült, házasságából két gyermek született. 1939-ben a westminsteri kápolna lelkipásztoraként visszament Londonba. Ezt a tisztelet csaknem három évtizeden keresztül töltötte be, prédikációit ezek hallgatták. Egy ideig ő volt az egyik legnagyobb keresztyén diákszövetség, majd az evangéliumi szövetség elnöke is. Céljával tűzte ki a különböző evangéliumi mozgalmak egyesítését, ami azonban nagy ellenállásba ütközött. 1968-

ban nyugdíjba vonult, ettől kezdve kommentárok, teológiai könyvek írásával foglalkozott. 1981. március 1-jén halt meg Eilingben. Óriási hagyatékát még ma is feldolgozás alatt áll. Magyar nyelven mindössze két kötete jelent meg.

Cornelius van Til, amerikai teológus, filozófus és apologéta. A hollandiai Grootegeest városkában született 1895. május 3-án, tíz éves korában családjával együtt az Egyesült Államokba költözött. Iskoláit a Calvin College-ben kezdte, de végül a Princeton-i Egyetemen szerzett diplomát. Itt kezdett tanítani, később a Westminsteri Teológiai Szeminárium tanára lett, ahol 43 esztendeig állt a rendszeres teológiai tanszék élén. Több évtizeden át végzett az ún. Ortodox Presbiteriánus Egyházban lelkészi szolgálatot is. 1987. április 17-én hunyt el. A keresztyén gondolkodás kiemelkedő alakjaként nagy hatással volt Francis A. Schaeffer munkásságára, ugyanakkor élesen bírálta Karl Barth teológiáját. Számos kötete jelent meg, ezek közül magyar nyelvre többet lefordítottak, amik azonban kizárólag kéziratban lelhetők fel.

John Murray, skót származású teológus, egyetemi tanár. 1898. október 14-én született a Sutherland megyei Bonar Bridge-ben. Részt vett az első világháborúban, ahol elveszítette egyik szemét. Később Glasgowban tanult teológiát, és ott szerzett lelkészi oklevelet. Tanulmányait a Princeton-i Teológiai Szemináriumon folytatta, ahol később tanárként is dolgozott. 1930-tól a Westminsteri Teológiai Szemináriumon rendszeres teológiát nyugdíjba vonulásáig oktatott. 1967-ben visszatért Skóciába, és a Skót Független Egyházban lelkészkedett. Hosszú betegség után 1975. május 8-án halt meg. Nem sok könyvet írt, ezek is inkább halála után jelentek meg. Ennek ellenére a legnagyobb református teológusok egyikének tartják. Magyar nyelvterületen munkásságát csak kevesen ismerik.

Végül említsük meg **William Barclay** nevét, aki teológus, író, emellett népszerű rádiós és televíziós szerkesztő volt. 1907. december 5-én született a skóciai Wick városkában. Iskoláit Glasgowban végezte, ahol 1925-ben

közgazdasági, 1932-ben pedig teológiai diplomát szerzett. 1933-ban szentelték lelkésszé, 1946-tól glasgowi egyetemi tanár, és újszövetséget és görög nyelvet oktatott. Részt vett a bibliafordítók munkájában, emellett több folyóirat és műsor szerkesztője. Számos nemzetközi tudományos szervezet választotta tagjává. 1978. január 24-én adta vissza lelkét Teremtőjének. Művei nagy ha-

tással voltak a 20. századi protestáns teológiai gondolkodásra. Sajnos, egyetlen kötete sem jelent meg magyarul.

A sort természetesen lehetne még folytatni, hiszen nagyon sok olyan tiszta evangéliumot képviselő, nagyszerű teológusról, keresztyén gondolkodóról tudunk, akik szintén megérdemelnék, hogy könyveiket, tanulmányaikat magyar nyelven is olvashassuk. Szent

kötelességünk, hogy őket is megismer-tessük a magyar evangéliumi keresztyénséggel. Reméljük, hogy a jövőben több lehetőség nyílik majd megismerésükre. Addig pedig azokért adjunk hálát, akiknek művei, írásai nyelvünkön is megjelenhettek, és akiknek tanításai, élete, bizonyágtétele sokat jelent hívő népünknek.

Margit István / Pécel

FELEBARÁTI KÖTELESSÉG (MISSZIÓ ÉS DIAKÓNIA)

„Senkinek se tartozatok semmivel, csak azzal, hogy egymást szeressétek: mert aki a másikat szereti, betöltötte a törvényt.” (Rm 1,8)

„Görögöknek és barbároknak, bölcsenek és tudatlanoknak egyaránt adósa vagyok. Azért szívem szerint kész vagyok az evangéliumot hirdetni nektek is, akik Rómában vagytok.” (Rm 1,14-15)

Az evangélium alapján szeretettel tartozunk egymásnak. A szeretet gyakorlása és az evangélium képviselése embertársaink között nem hangulatdolga, hanem az apostol szóhasználatával élve: adósságtörlesztés, mindhalálíg tartó kötelelességteljesítés.

A szeretet gyakorlása és az evangélium képviselése alól nincs felmentés. Semmilyen ürüggyel sem bújhatunk ki ezek teljesítése alól. Semmire sem hivatkozhatunk, ami miatt megkerülhetnének a szeretet gyakorlásának és az evangélium képviselésének kötelezettségét (ld. Jézus Krisztus példázatát az irgalmas samaritánusról, Lk 10,25-től!). Hogy ezt a köteletséget ill. kötelezettséget kivel szemben kell gyakorolni, azt mindig az adott helyzet válaszolja meg. Mindig az a felebarát, aki szükséghelyzetben van, aki rászorul a segítségre, így a felebarátot nem én választom meg. A kötelelességteljesítés tehát nem szimpátia alapján történik. Semmi sem adhat felmentést alóla, még vallási cselekményre, istentiszteleti részvételre vagy közreműködésre való hivatkozás sem (ld. Jézus Krisztus szombati gyógyítása, Lk 14,1-6!).

A szeretet gyakorlásának, és az evangélium képviselésének kötelezettsége minden egyebet felülír.

A kötelesség motivációja nem érzelmi meghatározottságon, hanem erős akarati eltökéltségen, tudatos vállaláson alapszik, mint ahogyan az agapé-szeretet esetében sem az érzelmi, hanem az akarati tényezők a meghatározóak.

Azért kell szeretni felebarátainkat, mert Isten szereti őket! Az Úr ismeri őket: a hibáikat, a bűneiket, de nem csak a jelenlegi állapotukra néz, hanem azt is tudja, hogy mivé lehet a ma még hitetlen ember az evangélium hatására, például hogyan válhat Saul Pál apostollá, akivel megbirkózott Jézus Krisztus, és ez a titka annak, hogy ő is oda szánta magát mások szolgálatára. A szolgálatról így gondolkozik: „Erőm fogytaig adom magam értetek; dicsérhettek vagy szidalmazhattok, nekem teljesen mindegy”. Pál szolgálatának fő hajtórugója nem az emberek, hanem a Jézus Krisztus iránti szeretet. Testvérek, ha csak az emberiség javáért szánjuk oda magunkat, csakhamar felörlődünk, és összetörik a szívünk, azt tapasztalva, hogy az emberi hálátlanság határtalan. De ha az Isten iránti szeretet indít, akkor a hálátlanság nem akadályozhat meg abban, hogy szolgáljunk embertársainknak.

Amikor felismerjük, hogy Jézus Krisztus miként szolgál nekünk – úgy hogy önzésünk, bűneink megsemmisüljenek, mindezt azért, hogy „Krisztus” képére formálódjunk –, akkor többé semmi nem tántoríthat meg abban az elhatározásunkban, hogy őerte szolgáljunk másoknak. Az az áldozat öröme, hogy önként leteszem az életemet érte és másokért, nem pedig eldobom, mint századunkban oly sokan teszik. Pál oda-

adta magát arra az egyetlen célra, hogy embereket nyerjen meg Jézus Krisztusnak: „Mindenkinek mindenné lettem, hogy mindenképpen megtartsak néme-lyeket” (1Kor 9,22). Amikor valaki azt állítja, hogy neki egyedül Isten számára kell egyre szentebb életet élnie, az nem lehet hasznára embertársainak. Az ilyen ember szobortalapzatra állítja fel önmagát – messze a hétköznapi élettől. Pál apostol pl. odaszentelt személyiség lett: bárhova ment, Jézus Krisztus felhasználhatta az életét. A 2Kor 12,15-ben így olvashatjuk: „Még ha ti, akiket én igen szeretek, kevésbé szerettek is engem” (Károli-féle fordítás). Pál öröme az volt, hogy boldogan adta oda magát az őt kevésbé szeretőknek is.

„A gyülekezet eszménye Isten szolgájáról nem azonos Jézus Krisztus elgondolásával. Az ő (Jézus Krisztus) elgondolása ez: úgy szolgáljunk neki, hogy egymásnak szolgáljunk! Aki az ő királyságában legnagyobb akar lenni, annak azt mondja Jézus, hogy legyen mindenkinek a szolgája. A szent igazi próbája nem az Ige hirdetése, hanem hogy megmossa tanítványai lábát. Azaz olyan dolgokat végezzen el, amiket az emberek semmibe vesznek, Isten szemében azonban értékesek. Pálnak gyönyörűség volt odaáldoznia magát Istennek másokkal kapcsolatos céljáért, nem törődött azzal, hogy ez mibe kerül. (...) Pál életének gyújtópontjában megvalósul Jézus Krisztus elgondolása az újszövetségi szentről: nem csupán az evangéliumot hirdeti, hanem mások életének táplálására megtört kenyérré és kiöntött borra lett Jézus Krisztus kezében.” (O. Chambers)

Hálát adok az élő Istennek, hogy ezt személyes életemben is megtapasztalhattam, hogy az mind ajándék volt, ha ő megjelenhetett a szolgálataimban.

Hálás szívvel gondolok azokra a kedves, élő hitű testvérekre, akik életén keresztül tanított, formált a diakóniai szolgálatra az Úr.

Még az első időkben történt velem az az „ajándék pillanat”, amivel hiszem, hogy Isten ajándékozott meg és tanított is egy kedves diakonissza testvéren keresztül, aki aktív idejében művelt, szakmailag magasan képzett, több nyelvet beszélő, intelligens ember volt. Hála Istennek, ebben a korszakban is ismerhettem, de fontosabb az a csoda, amit átélhettem vele már törődött, testében-szemléjében leépült állapotában, amikor a legsúlyosabb helyzetű gondozottak között volt elhelyezve cukorbetegsége miatt. Egy alkalommal a mellette fekvő beteg élete válságosra fordult. Egyik kolléganővel teljesítettem akkor szolgálatot a haldokló néni mellett. A beteg ellátása esztétikailag is nehéz volt, ezért odafordultam Eszterke testvérhez, és kérdeztem, kivigyük-e a tolokocsival. Erre válaszul a takaró elejét felemelte, és láthatóvá vált összekulcsolt kis keze,

majd ezt mondta: „Végzem a szolgálatomat”. Mélyen megrendített a válasza, és azóta sem felejttem, hiszen olyan sok mindent rejtett el az Isten ebbe a röpké pillanatba.

Ha a nevét kérdeztem volna akkor Eszter testvérnek, nem biztos, hogy helyesen válaszol, de teljesen tudatában volt annak, hogy ő már mint szakképzett ápoló nem segíthet, de nem is kell, hiszen vannak, akik ezt elvégzik. De szomszédjának az Úr Jézusra van szüksége, és ő ezért imádkozhat, ez az ő feladata. Nem tudjuk, hogy milyen volt ez az imádság, de számomra azóta is drága bátorítás, ennek a történetű néni megismerése a hitbizonyossága. Eszter néni megtanulta Jézus Krisztustól a felebaráti kötelességet.

Bizonyára ismerte a Márk 10,45-ös igét: „Mert az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon...” Kötelességteljesítésünket ilyenfajta lelkület kell, hogy jellemezze, ennek a lelki minőségnek kell jelen lennie a mindennapok szolgálatában.

Tehát nem hiányozhat kötelességteljesítésünkben az alázat, a segítő, gyógyító, kapcsolatlétesítő és fenntartó kommunikáció készsége, amellyel uta-

kat lehet egyengetni embertől-emberig, lélektől-lélekeig, sőt el egészen Isten atyai szívéig. Úgy érzem, hogy ezen a területen még jócskán van hiányosságunk.

Nem könnyű kötelességet vállalni, de annak könnyűvé válik, aki tudja, hogy Isten, aki szereti őt, ezt várja tőle, ezt a kötelességet és felelősséget ruházza rá: „szeresd felebarátodat, mint magadat”.

Annak könnyűvé lesz a kötelességteljesítés, aki szereti embertársait. Aki ismeri azt az igét, hogy „a szeretet mindent elvisel, mindent eltűr”.

A szeretet másfajta szemmel és szemszögből néz, és ezért számára minden több értelmet és más távlatot nyer.

És végül hadd emlékeztessenek Pál apostol intelmese szavaira, amelyeket a filippi gyülekezethez intézett: „ugyanaz a szeretet legyen bennetek, egyet akarva ugyanarra törekedjétek! Semmit ne tegyetek önzésből, se hiú dicsőségvágyból, hanem alázattal különbnek tartásatok egymást magatoknál; és senki se a maga hasznát nézze, hanem mindenki a másokét is! Az az indulat legyen bennetek, ami Krisztus Jézusban is megvolt!” (Fil 2,3-5)

Derencsényi Zsuzsanna / Budapest

PÁLYÁZAT

A Biblia Szövetség megalakulásának 20. évfordulója alkalmából meghirdetett próza-esszé pályázaton a bíráló bizottság 1. díjra alkalmasnak tartotta az „Egy Biblia emlékei” pályaművet, **Terdik Tamás** (Budapest) munkáját. A Biblia és Gyülekezet szerkesztősége az írás megjelentetésével is gratulál a szerzőnek.

EGY BIBLIA EMLÉKEI

Én egy Biblia vagyok, nem túl vén, de mondhatom, hogy megéltem egyet-mást az emberek fiaival kapcsolatban. Ami az embert illeti, meg kell állapítanom, hogy nemigen hasonlít ahhoz az Isten által teremtett, őt féltő csodálatos lényhez, akiről a kedves olvasó már az első lapomon találkozhat. Sőt, ma már azt a képtelenséget állítja magáról, hogy nem is Isten alkotta, hanem a majommal közös őstől származik.

No, de menjünk sorjában! Kinyomtatásom után bekerültem egy könyvesboltba. Persze, nem a kirakatba, mert akkor még más szelek fűdögáltak errefelé. Ott

feszítettem fekete borítómmal a polc belső zugában, mindenféle, az emberek dicsőségét hirdető könyv között. De mit számított mindez! Boldog várakozással teltek napjaim: biztosan hamar elvisznek, hiszen én vagyok a Könyvek Könyve, rám minden embernek szüksége van, Isten szeretete árad lapjaimról. Ó, de csodálatos lesz az a nap, amikor elvisznek! De nem jöttek, csak teltek-múltak az évek. Eltűnt a nyomdászagam is, lassan finom por telepedett rám. Pedig, hogy szerettem volna megmutatni Krisztust az embereknek! Ó, ha tudnák, hogy az örök élet igéi rejtőznek

lapjaimon! Bár fáj az emberek viselkedése, mégis tartanom kell magamat. Nekem nem szabad elkeserednem, hiszen én hordozom az üdvöt és a reményt. Én vagyok az Élet Könyve. Rendeltetésem van: megsegíteni a szegény, bűnben élő embert, hogy megtalálja teremtőjéhez. Mindazt, ami bennem található, nem költők írták, nem műzsák ihlették, hanem maga az Úr.

Néhány év múlva betért a boltba egy házaspár. Az eladó kedvesen érdeklődött szándékaik felől: Talán krimi, vagy egy kis ezoterikát, esetleg inkább klasszikusokat szeretnének? Egy Bibliát – hang-

zott a füleimnek oly édes tömör válasz. Az eladó megkövülve bámult: Bibliát? Jaj, hol is találok, évek óta senki sem kereste! Szerettem volna kiáltani: Emberek, itt vagyok a sarokban, legalul! De nem tehettem, mert én, akarom mondani: Isten másképpen szólítja meg az embereket. A boltos addig keresgélt a cicomás könyvek között, amíg rám talált. Hazavittek, és én alig vártam, hogy kinyissanak. Mindent meg szerettem volna mutatni nekik. Jaj, csak már jöjjön az este, talán vacsora után én kerülök az asztal közepére, s ők ünnepélyesen fölütik az első lapot! Reménységre adott okot az is, hogy mindjárt feltettek a könyvespolcra, jól látható, előkelő helyre. Boldogan feszítettem, nem zavartattam magam a sok emberi alkotás között, hiszen csak az én lapjaimon volt olvasható isteni üzenet. Este lett, és engemet mégsem nyitottak ki. Aludni tértek. Nem baj – gondoltam –, talán reggel, kipihenve, nagy örömmel vesznek majd kézbe. Nem így történt. Lassan teltek a napok, borítómát ismét belepte a por. Így lettem hát újabb esztendőkre könyvespolci díszpéldány.

Keseredjek el? Azt azért már nem! Egy Biblia sosem adja fel. Ők még nem tudták, hogy én a megoldások könyve is vagyok. Nem értették, hogy őértük (is) írástam meg. Akkor kezdett repesni a szívem, amikor észlelni kezdtem nyugtalanságukat. Ó, hogy kitárnám előttük az én szavakból megformált kincsemet: „Úgy szerette Isten a világot” – és benne őket is –, „hogy egyszülött fiát adta, hogy ha valaki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Az ige ritmusa olyan, mint Isten szívverése. Ők pedig szaladgáltak egyik templomból a másikba, ültek a hívős félhomályban, mécsesest gyújtottak, vetették a keresztek, letérdeltek, próbálták a többiekkel együtt mormolni az úri imádságnak minden emberbe kódolt szótöréseit, amelyeket a Lélek lassacskán kezdett felszínre hozni. Keresték a számukra még ismeretlen erős Istent, csodálatos Tanácsost, a békesség Fejedelmét. Ó, ha tudták volna, hogy az Úr már ott kopogtat a szívük ajtaján! Ők csak mentek és mentek, de engem, a Nagy Könyvet meg sem érintettek. Nagyon szerettem volna lejönni a polcra, de azért így is egyre több örömöm

volt már. Láttam, hogy leszoktak a vasárnapi alvásról és munkáról. Sőt, nagyot dobant a szívem, amikor ősszel bementek egy másfajta templomba. Kérdezték is egymástól, hogy a kereszthelyett miféle buzogány van a tornyon?

Éreztem, hogy eljön az idő, amikor kinyitnak, és akkor majd a holt betű megelevenedik számukra. Még nem tudták, hogy Krisztus akar minden élet

PECZNYÍK PÁL TANULSÁGOS TÖRTÉNET

Egy ifjú szakított szép, gazdag múltjával, mivel ütközésbe került az apjával. Szívéből hiányzott szeretet, alázat, végleg odahagyta az atyai házat. Apja, éveken át kutatta, kereste, de nem lelt fiára se reggel, se este. Fia, dacos szívvel élvezetre vágyott, hamar megismerte a hamis világot. Elfogyott a pénze, ám élnie kellett, távoli városban ezért bérkocsis lett. Egy este elámult, vagy a sors így hozta, bérkocsiján saját apját fuvarozta. A fiú döbbenet ismert rá apjára, apja – idő múltán –, nem ismert fiára. Viteldíjat mégis apjától átvette, büszkén elhallgatta, hogy őt felismerte. Lehet, hogy többé már nem is találkoztak, s e földi világból így árván távoztak.

Mi is rég elhagytuk az atyai házat, nem volt szíveinkben szeretet, alázat. Kemény, büszke szívvel magunk útját jártuk, s ez által Atyánkat, szívünkéből kizártuk. Atyánk, utánunk jött, Fia által kérlel: Jöjjetek be, fény vár, künn fagyos az éjjel! Feleljünk igennel a kedves hívásra, ne jusson a lelkünk örök kizárásra! Jobb lesz örvendeznünk, örök-fény honában, mint jajgatni kínban, örök-tűz tavában.

gazdája lenni. Egy idő múlva már azt is tudták, hogy a tornyon nem buzogány, hanem csillag van. Az egyik napon különösen izgatottak voltak, egymás szavába vágva hol lelkesedtek, hol könnyekben törtek ki. Megtudtam, hogy megkapták az első áldást, amely így hangzott: Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az ő Szent Fiától, az Úr Jézus Krisztustól! Az asszonyka ismételte a szavakat, s így

szólt: Vajon a pap találta ki? A férj megrázta a fejét: Á, nem! Biztosan a Bibliából idézett. Ekkor számomra is örömteli fordulatot vettek az események. Hiszen van Bibliánk! – szólt a férj. Keressük meg! – mondta az asszony. A férj felugrott, és szinte extázisban nyújtotta felém kezét. Istennem, most, végre! – rebegtem. Óvatosan megérintett, lassan felemelt és letett az asztalra. Ennyit suttogott: Keressük meg! Az asszony vett egy tiszta konyharuhát, majd akkurátusan megtörölt. Olyan finoman, simogatva, mintha hímes tojás lennék. Életem megismételhetetlen eseménye előtt álltam: először nyitnak ki! A feleség letett, s csak ennyit mondott: nyisd ki, keressük ki az áldást! Tekintetük a tartalomjegyzékre esett: Az Ószövetség könyvei. Lapoztak ide-oda, de nem találták. Így hát hamar abba is hagyták a keresgélést. A titok rejtve maradt, én pedig újra a polcon találtam magam. A remény azonban növekedett bennem. Tudtam, hogy az Úr az ajtó előtt áll és zörget.

Ez még akkor is így igaz, ha megint hetekig rám se néztek. A rideg valóság az volt, hogy teljesen elmerültek a világban. Eljárogattak ugyan a csillagos templomba, ízlelgették az ígét, magukhoz vették az úrvacsorát is, de semmi több. Sőt, Karácsonykor el sem mentek istentiszteletre. Ezt mondták: a Karácsony a szeretet és a család ünnepe, egész évben sokat dolgoztunk, most tehát ideje kikapcsolódnunk. Aztán, ha jól feltöltődünk, elmegyünk istentiszteletre.

Tisztelt Olvasó, most beavatlak, hogyan sikeredett ez a közérzetjavítás. Ahogy telt az advent, az egyre nemesebb fémek neveivel jelzett vasárnapok sora, úgy lankadt a lelkesedésük, és nőtt az elkeseredésük. Hiába küzdöttek a szédítő áruházi forgataggal, az ideges emberek tömegével, mégis csak az utolsó pillanatra szerezték be a fa alá való meglepetéseket. Persze, ezzel sem voltak elégedettek. Egyikük így szólt: Hát, ez sem az igazi, de üsse kő, csakogy túl vagyunk már a nehezén. Végül kifulladásra bevonszolták a hatalmas fát, mint az ünnep főszereplőjét. Szegény férj, még órákig farigcsálta, gyömöszölte, hogy beférjen a tartóba. Aztán az asztalra való beszerzése következett, a sütés, főzés, takarítás, fadízítés. Ahogy közeledett az

utolsó pillanat, egyre ingerültebbé váltak. Együküknek kicsúszott a száján egy mondat: Nyakunkon a Karácsony, és sehoh sem tartunk! Söhajtottam, és ennyit sutogtam: Hát csak ennyit jelent nekik a Karácsony? Elcsigázva ültek a fehér asztalhoz. A legszebb teríték, a legfinomabb falatok, gyertyafény, CD-ről a Csendes éj... De én eszükbe sem jutottam, mintha nem is léteznék. Pedig belőlem kellett volna felolvasni, legalább a karácsonyi történetet! Megajándékozták egymást, majd elrebegették a Boldog Karácsonyt!, és fáradtan nyújtották át a színes szalagokkal díszített csomagocskákat. Az igazi ajándékról, Jézus Krisztusról, aki az életét áldozta ajándékként számukra is, szó sem esett. Így telt el a felüldülésnek szánt ünnep: Jézus nélkül és nélkülem.

Pár nap múlva érdekes esemény riasztott fel. Szilveszter volt, de se pezsgőbontás, se tévézés nem történt, hanem éjfél előtt, a templomból megérkezve, számomra teljesen váratlanul levettek a polcra. Megértettem, hogy az esti istentiszteleten hallott áldások szövegét keresték, de most már gyakorlottabban.

Először a férj szólalt meg: Emlékszel, a lelkész említette, hogy a Jelenések könyvének elején, a hét csillagnál, meg a gyertyatartónál található az én áldásom. Megtaláltam! – válaszolt az asszony, és áhítattal olvasta: „Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koronáját!” Ezután cseréltek, az asszony átnyújtott férjének, és kérte: Most te olvasd fel a nekem mondott áldást! Várj csak, valaki ezt írta fel erre a cetlire: ApCsel 16,31. Nézzük a tartalomjegy-

zékét! Csak úgy peregtek a lapjaim, és a férj átölelve feleségét, kedves, de határozott hangon olvasta: „Higgy az Úr Jézus Krisztusban, és üdvözülsz mind te, mind a te házad népe!” Mind a ketten elsírták magukat, én pedig attól a naptól kezdve a világ egyik legboldogabb Bibliája lettem. Milyen gyönyörűséges dolog is az, amikor emberek a keskeny útra lépnek, miután az Úr Jézus vonzásába kerültek!

S valóban, attól kezdve megváltozott az életük. Szinte minden reggel olvastak belőlem, és örvendeztek, ha valami érdekeset, vagy már általuk is ismert dolgot fedeztek föl. Nézd csak, ez is a Bibliából való idézet, meg ez is! Nahát, ki hitte volna! Szó szerint beteljesedett rajtuk az Ige: „Boldog, aki olvassa és hallgatja e próféta beszédét!” De ezzel még nem volt vége a változásnak! Szállingózni kezdtek a könyvespolcra a különféle egyéb könyvek: kommentárok, konkordanciák, lexikonok. Sőt, azt vettem észre, hogy fokozatosan lecserélődnek régi társaim: eltűntek a horoszkópos kiadványok, az agykontrollós tankönyvek, kazetták. Körülöttem pedig ékes rendben gyülekeztek az evangéliumi könyvek. Minél többen letünk, annál boldogabbá váltam, hiszen ez is bizonyította, hogy meg akarták ismerni a Megváltót. Isten, szinte naponta tett velük újabb csodát. Aki csak belépett hozzánk, nem távozatott anélkül, hogy az Úr Jézusról, megváltásról, kegyelemről, meg az örök életről ne beszéltek volna neki. Majd egy napon elkezdtek beszélgetni az Úrral.

Amit addig sosem tettek, saját szavaikkal imádkoztak. Egyre jobban szomjaztak az Igére. Már fel sem tettek a polcra, a nagyszal lett az új helyem. Alig várták, hogy fellapozzanak. Dehogy bántam, hogy itt-ott meggyűrődtek, számárfülesek lettek a lapjaim, hófehér oldalamon pedig sötét foltok is megjelentek! Végre, a helyemen voltam, azzá lettem, aminek Isten szánt: lábaik mécsese, életük vezérfonala, imádságaik válasza, mindennapi kenyerük.

Nem tudok könnyek nélkül visszagondolni arra a napra, amikor megváltak tőlem, és egyik gyermeküknek ajándékoztak. Ez a mi első Bibliánk – mondták –, ebből erősített meg Isten bennünket az új életben. Nekünk már van jó néhány újabb Szentírásunk, ezt a legelső hát neked adjuk, vezessen téged is az Életre! És majd egyszer te is add tovább a gyermekednek!

Ez hát az én eddigi történetem. Mielőtt elkészönnék tőled, nyájas olvasó, leírom azokat az ígéseket, amik örökkévaló szolgálatomról tesznek bizonyosságot. „Ezek az ígék legyenek a szívedben, és gyakoroljad ezekben a fiaidat, és szólj ezekről, amikor a házadban tartózkodsz, vagy amikor úton vagy, és amikor lefekszel, és amikor felkelsz, és írd fel azokat házad ajtófélfáira és kapuidra! El ne távozzék e törvénynek könyve a szádtól, hanem gondolkodjál arról éjjel és nappal, hogy vigyázz, és mindent úgy cselekedjél, amint írva van abban, mert akkor leszel jó szerencsés utaidon, és akkor boldogulsz!” Ámen.

Egy nem túl vén, de olvasott Biblia

HÍREK – KÖZLEMÉNYEK

A BIBLIA SZÖVETSÉG 2009. évi utolsó szervezett programja azonos volt a 2010. év első rendezvényével. A péceli székházban, szilveszterkor, közel 60 fiatal búcsúztatta az ó-, és köszöntötte az újesztendőt. Délutáni kirándulással indították a gazdag programot, 6 órától pedig közös játék, éneklés, beszélgetés, majd áhítat, imaközösség következett, s már fel is csendült a rádióból közvetített gong, elérkezett az éjfél. Az éjszaka további részében filmvetítésre, közös éneklésre, ping-pongozásra, beszélgetésre volt lehetőség – de ez már csak részben szervezett keretek között. Sokan voltak, akik arra vállalkoztak, hogy ébren töltsék az éjszakát, sőt a rákövetkező napot is. Így vállalkoztak a délelőtti istentiszteletre is. Bizony, elmúlt már dél is, amikor az utolsó fáradt harcos elhagyta az épületet.

Akik az előkészítésben, szervezésben, rendezésben és a finomságok felszolgálásában a legaktívabbak voltak: Kulcsár Szilvia, Mikolicz Ákos, Mikolicz Gyula, Sípos Előd, Vörös Anna, Zila Gábor. Köszönjük önzetlen munkájukat! ■

*

A BEREKFÜRDŐI Megbékélés Háza megújult konferencia-épületét 40 fővel „vette birtokba” a BSZ idei első konferenciája. A Zila Péter vezette szolgáló csapat (Asztalos Zoltán, Kéri Tamás, Dr. Szabó Pál) az úton lévő keresztyén ember életéről, lehetőségeiről és jövőjéről tanított. Az elhangzottakat csoportbeszélgetésen mélyítették el a jelenlévők. Mindezek után különleges élményt biztosított a közeli termálfürdő nyitott medencéje is. ■

ÉRTESÍTÉS

Tájékoztatjuk Olvasóinkat és az érdeklődőket, hogy a tavaszi, Hajdúböszörménybe tervezett csendesnap április 10-én **elmarad.**

Kérjük, hogy a változásról tájékoztassák ismerőseiket is!

*

A FOLYÓIRATHOZ MELLÉKELTÜK az Ébredés Alapítvány befizetési utalványát, aminek segítségével az alapítványt támogató adományokat fizethetnek be kedves Olvasóink. Kérjük, hogy a folyóirat előfizetésére ezt a csekket ne használják! ■

*

A SZERKESZTŐSÉG ÉS A KIADÓ kéri a kedves Olvasókat, hogy ajánlják a folyóiratot ismerőseiknek, gyülekezetük tagjainak, ezzel is segítve azt a célt, hogy minél több emberhez eljuttassuk a Biblia és Gyülekezetben megjelenő biblikus gondolatokat. ■

*

A BIBLIA SZÖVETSÉG VEZETŐSÉGE kéri, hogy aki a Szövetséget érintő információ birtokába jut, az ossza meg azt a péceli központtal (név- és címváltozás, házasságkötés, gyermekszületés, rendezvények, tagjaink halálhíre stb.)! ■

*

KÉRJÜK, TÁMOGASSA adója 1%-ával szervezetek valamelyikét!

Biblia Szövetség adószáma: 19171982-1-13

Országos Bibliaiskola Alapítvány adószáma: 19177115-1-13

Ébredés Alapítvány adószáma: 18663585-2-13

*

Ne feledje! Friss információ: www.bibliaszov.hu

*

A Biblia Szövetség, az Ébredés Alapítvány (ÉBA) és az Országos Bibliaiskola Alapítvány (OBA) elérhetőségei:

cím: 2119 Pécel, Kálvin tér 2/B;

telefon: (28) 452-334 (munkanapokon 9-16 óra között)

(mellékeink: 111 - Horváth Mária; 113 - Bálint Józsefné,

Benedek Csilla, Margit István, Margit Julianna;

114 - Dr. Mikolicz Gyula; 125 - könyvesbolt / Bálint Józsefné)

fax: (28) 452-334 / 126. mellék

e-mail: bsz@bibliaszov.hu; (ÉBA:) imargit@bibliaszov.hu;

honlap: www.bibliaszov.hu

*

Halottaink: † **Bartha Ferenc** (1926) Budapest,
† **Gellén Imréné** (1921) Hajdúböszörmény,
† **Kiss István** (1927) Vásárosnamény.

Tartalmas, áldott és lelkiekben gazdag élet után szűnt meg dobogni testvéreink szíve. Az evangélium életüket megújító munkája után megértették, hogy Isten szolgáló életre hívta el őket. Engedelmes szívvel követték az elhívást.

Adjon az Úr szereteteiknek, gyülekezetüknek vigasztalást! Emlékük legyen áldott!

BIBLIAISKOLAI TANFOLYAM

(2010. április-december)

BIHARUGRA-SZARVAS-FÜZESGYARMAT: – Új tanfolyam!

Máj. 8. – 3. r. – Ószöv. ❖ Szept. 18. – 4. r. – Ószöv. ❖

Okt. 16. – 5. r. – Ószöv. ❖ Nov. 20. – 6. r. – Ószöv.

Szervező: Deák-Fogarasi András, 5538 Biharugra,

Erzsébet u. 46.; Tel.: 20/965-1449, 66/498-028

CEGLÉD:

Ápr. 10. – 20. r. – Etika II. ❖ Máj. 15. – Szem. ev. I. ❖

Szept. 4. – Szem. ev. II. ❖ Okt. 16. – Lelkigondozás I. ❖

Dec. 4. – Lelkig. II.

Szervező: Nyujtóné Tóth Irén, 2700 Cegléd, Petőfi u. 6.;

Tel.: 53/310-059, 20/486-3265

DEBRECEN:

Ápr. 17. – 4. r. – Ószöv. ❖ Jún. 5. – 5. r. – Ószöv. ❖

Szept. 4. – 6. r. – Ószöv. ❖ Okt. 16. – 7. r. – Újszöv. ❖

Dec. 4. – 8. r. – Újszöv.

Szervező: Szegedi Kálmánné, 4077 Debrecen,

Nagycsere tanya 24.; Tel.: 30/618-0633, 52/715-549

PÉCEL:

Máj. 14-16. – 9-10. r. – Újsz. ❖ Aug. 13-15. – 11-12. r. –

Bibl. teol. I-II. ❖ Okt. 22-24. – 13-14. r. – Herm. I-II. ❖

Dec. 3-5. – 15-16. r. – Dogm. I-II.

Szervező: Biblia Szövetség, 2119 Pécel, Kálvin tér 2/B;

Tel.: 28/452-334, e-mail: bsz@bibliaszov.hu

TATABÁNYA:

Ápr. 17. – 7. r. – Újszöv. ❖ Máj. 29. – 8. r. – Újszöv. ❖

Szept. 4. – 9. r. – Újszöv. ❖ Nov. 6. – 10. r. – Újszöv.

Szervező: Lázár Sándorné, 2800 Tatabánya, Arany J. u. 8.;

Tel.: 30/754-6350

TISZAKESZI:

Ápr. 17. – Szem. ev. I. ❖ Jún. 5. – Szem. ev. II. ❖

Szept. 18. – Lelkigondozás I. ❖ Nov. 20. – Lelkigondozás II.

Szervező: Tima László, 3458 Tiszakeszi, Községháza út 58.;

Tel.: 20/569-0442

*

A tanfolyamra mindig a megnevezett szervezőnél kell jelentkezni. Pécelen bentlakást és teljes ellátást biztosítunk. A kihelyezett tanfolyamokra a résztvevők bejárnak és mindenki önellátó.

*

Folyóiratunk legközelebb 2010. júliusban jelenik meg.

Lapzárta: 2010. június 10.

FONTOS KÉRDÉSEK

– HELYESEN ÉRTJÜK A BIBLIÁT? –

A Biblia Szövetség Fontos kérdések előadásorozatának következő rendezvényei:

– **április 11.: Bosszút vagy igazságot várunk?**

– **május 9.: A nemi szerepcsere zsákutca vagy megoldás?**

*

Az előadás 17 órakor kezdődik a Budapest, Nagyvárad téri ref. templomban (VIII. ker. Üllői út 90.), amit beszélgetés követ. Mindenkit szeretettel várnak a szervezők!

Szilveszter 2009.

„A Teremtés csodái” – lelkési szemmel és füllel

Farkas Zsolt és Várnagy Andrea rendkívül eredeti ötlettel lepi meg a hallgatókat. A zongoraművész házaspár a bibliai teremtéstörténet szövegéhez válogatott zenét nagy összhangban, kifejezően adja elő.

Nagy ajándék, hogy a művész-pár nem csak az ujjával játssza a darabokat, hanem hittel hordozza az igéket a szívében is, így biztonyságtelnek tekintik fellépéseiket. A teremtés áhítatot keltő csodája így megidézve hálás öröm élményét adja a hallgatóknak.

Végh Tamás lelképásztor

Szívesen megosztjuk „A teremtés csodái”-nak zenével illusztrált élményét más gyülekezetekkel is. CD rendelés, koncert felkérés esetén érdeklődjön: 06-20-912-4135 vagy farkaszsolts13@gmail.com

MEGHÍVÓ

A Biblia Szövetség 22. rendes, éves közgyűlését és tavaszi csendesnapját tartja

2010. május 8-án 10 órától
Budapesten, a Nagyvárad téri református templomban
(VIII. ker. Üllői út 90.).

* * *

Tervezett szakmai program,
amiről a közgyűlés tárgyal és szavaz:

- főtitkári beszámoló,
- közhasznúsági jelentés (2009. év),
- zárszámadás betérjesztése (2009. év),
- Felügyelő bizottság jelentése,
- 2010. évi költségvetés.

*

A lelki program: „**Csak te kellesz, én Uram!**” címmel

- A visszakapott Krisztus (Gal 4,4-5)
- A megfeszített Krisztus (1Kor 2,2)
- A szőlőtő Krisztus (Jn 14,5)

*

Amennyiben a meghirdetett időpontban a közgyűlés határozatképtelen,
akkor a megismételt közgyűlést **2010. május 8-án, 10.30 órakor** a fent jelölt helyszínen tartjuk,
amelyik már létszámmra tekintet nélkül lesz határozatképes.

Kérjük a Szövetség tagjait, hogy 9.00-10.00 között a helyszínen aláírásukkal igazolják részvételüket, amikor majd kézhez kapják a közgyűlés tárgyalási anyagát is!
A regisztráció lezárása után érkező tagjaink a szavazásban – sajnos – aktívan nem vehetnek már részt.

*

A Biblia Szövetség tagjait és az érdeklődőket szeretettel várja a BSZ Tanácsa!

A Biblia és Gyülekezet című folyóiratra a **11742331-20003610** számlaszámon vagy postai utalványon lehet előfizetni
Előfizetési díj 2010-ben: belföldre: 2.200,- Ft/év; (2.000,- Ft/pld. 10 pld. felett); külföldre: - európai országokba: 4.500,- Ft/év;
- egyéb országokba: 5.600,- Ft/év. Az előfizetés nélküli árus példány ára 350,- Ft. A folyóirat megjelenik negyedévenként.

A Biblia és Gyülekezet szerkesztősége és kiadóhivatala: a Biblia Szövetség címén
Kiadja a Biblia Szövetség megbízásából az Ébredés Alapítvány, felelős kiadó: Szabó László

* * *

Biblia Szövetség címe: H-2119 Pécel, Kálvin tér 2/B Telefon/fax: 06 (28) 452-334 Internet: www.bibliaszov.hu E-mail: bsz@bibliaszov.hu
felelős szerkesztő: Dr. Sípós Ete Álmos; szerkesztő: Dr. Mikolicz Gyula; rovatok: Cseri Kálmán, Sípós Ete Zoltán, Dr. Mikolicz Gyula, Margit István;
címlapfotó: Koncz András, egyéb fotó: Mikolicz Ákos

tördelés: Horváth Mária (Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza!)
Nyomtatás: M és M Goldprint Kft. 1107 Bp., Mázsza u. 3. – HU-ISSN 0866-2932